

OBČINA ŠMARTNO PRI LITIJ

OBČINSKI NAČRT ZAŠČITE IN REŠEVANJA OB POTRESU

Verzija 2.0

	ORGAN	DATUM	PODPIS
IZDELALA	Tanja Kepa Ferlan	22.9.2015	
SKRBNIK	Svetovalka za ZiR Tatjana Martinčič Poglajen	3.11.2015	
ODOBRIL	Poveljnik CZ Občine Šmartno pri Litiji Bojan Lupše	3.11.2015	
SPREJEL	Župan Rajko Meserko	11.11. 2015	

VSEBINA

1. POTRES	4
1.1. UVOD	4
1.2. SPLOŠNO O POTRESU	4
1.2.1. KARTA POTRESNE INTENZITETE	5
1.2.2. KARTA PROJEKTNEGA POSPLEŠKA TAL	5
1.3. POTRESNA NEVARNOST V OBČINI ŠMARTNO PRI LITJI	6
1.3.1. DEMOGRAFSKE IN GEOGRAFSKE ZNAČILNOSTI	6
1.3.2. ZGRADBE IN INFRASTRUKTURA	7
1.3.3. UČINKI POTRESA NA LJUDI, ZGRADBE IN OKOLJE	9
1.4. VERJETNOST NASTANKA VERIŽNE NESREČE	11
1.5. UKREPI ZA ZMANJŠANJE POSLEDIC POTRESA	11
2. OBSEG NAČRTOVANJA	13
2.1. TEMELJNE RAVNI NAČRTOVANJA	13
2.2. NAČELA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	17
3. ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB POTRESU	18
3.1. TEMELJNE PODMENE NAČRTA	18
3.2. ZAMISEL IZVEDBE ZAŠČITE IN REŠEVANJA IN POMOČI	19
4. POTREBNE SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ ZA IZVAJANJE ZAMISLI ZRP TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI	23
4.1. PREGLED ORGANOV IN ORGANIZACIJ, KI SODELUJEJO PRI IZVEDBI NALOG IZ OBČINSKE PRISTOJNOSTI	23
4.1.1. OBČINSKI ORGANI:	23
4.1.2. SILE ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ:	23
<i>Enote in službe CZ</i>	23
<i>Javne službe, organizacije in pogodbeni podjetja</i>	23
<i>Enote in službe društev in drugih nevladnih organizacij</i>	24
4.2. MATERIALNO-TEHNIČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	24
4.3. PREDVIDENA FINANČNA SREDSTVA ZA IZVAJANJE NAČRTA	25
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE	26
5.1. OPAZOVANJE POTRESNE DEJAVNOSTI	26
5.2. OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV IN JAVNOSTI	27
5.2.1. OBVEŠČANJE PRISTOJNIH ORGANOV	27
5.2.2. OBVEŠČANJE PREBIVALCEV NA PRIZADETEM OBMOČJU	28
5.2.3. OBVEŠČANJE SPLOŠNE JAVNOSTI	29
5.2.4. ALARMIRANJE PRIZADETEGA PREBIVALSTVA	30
6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	31
6.1. AKTIVIRANJE ORGANOV VODENJA IN STROKOVNIH SLUŽB	31
6.2. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ	32
6.3. ZAGOTAVLJANJE POMOČI V MATERIALNIH IN FINANČNIH SREDSTVIH	34
7. UPRAVLJANJE IN VODENJE	35
7.1. ORGANI IN NJIHOVE NALOGE	35
7.1.1. OBČINSKI ORGANI	35
7.1.2. ORGANI VODENJA CZ	36
7.1.3. DOLŽNOSTNE ENOTE CZ, PROSTOVOLJNE ENOTE ZA ZRP	37
7.1.4. DRUGA PODJETJA, ZAVODI, ORGANIZACIJE JAVNEGA ZNAČAJA	38
7.1.5. HUMANITARNE IN DRUGE PROSTOVOLJNE ORGANIZACIJE	38
7.2. OPERATIVNO VODENJE	39
7.3. ORGANIZACIJA ZVEZ	40
7.3.1. SISTEM RADIJSKIH ZVEZ ZA-RE	40
8. ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	43

8.1.	ZAŠČITNI UKREPI.....	43
8.1.1.	PROSTORSKI, URBANISTIČNI, GRADBENI IN DRUGI TEHNIČNI UKREPI PO POTRESU (OCENA POŠKODOVANOSTI OBJEKTOV).....	43
8.1.2.	EVAKUACIJA.....	47
8.1.3.	SPREJEM IN OSKRBA OGROŽENIH PREBIVALCEV	48
8.1.4.	RADIOLOŠKA, KEMIJSKA IN BIOLOŠKA ZAŠČITA	49
8.1.5.	ZAŠČITA KULTURNE DEDIŠČINE.....	51
8.2.	NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI	52
8.2.1.	PRVA POMOČ IN NUJNA MEDICINSKA POMOČ	52
8.2.2.	PSIHOSOCIALNA POMOČ	54
8.2.3.	IDENTIFIKACIJA MRTVIH.....	55
8.2.4.	PRVA VETERINARSKA POMOČ	56
8.2.5.	REŠEVANJE IZ RUŠEVIN	57
8.2.6.	GAŠENJE IN REŠEVANJE OB POŽARIH	59
8.2.7.	ISKANJE POGREŠANIH OSEB	60
8.2.8.	ZAGOTAVLJANJE OSNOVNIH POGOJEV ZA ŽIVLJENJE	60
9.	OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA.....	62
10.	OCENJEVANJE ŠKODE	63
11.	RAZLAGA POJMOV IN KRAJŠAV	65
11.1.	POMEN POJMOV	65
11.2.	RAZLAGA OKRAJŠAV	66
12.	SEZNAM PRILOG IN DODATKOV	67
12.1.	SKUPNE PRILOGE	67
12.2.	POSEBNE PRILOGE	68
12.3.	SKUPNI DODATKI	68
12.4.	POSEBNI DODATKI	68

1. POTRES

1.1. Uvod

Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu občine Šmartno pri Litiji, verzija 2.0, je nadgradnja Načrta zaščite in reševanja ob potresu občine Šmartno pri Litiji, verzija 1.0, ki ga je izdelal Marjan Janežič in ga je sprejel župan občine Šmartno pri Litiji, dne 29. 07. 2011.

Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu, verzija 2.0, je izdelan na podlagi določil Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 - uradno prečiščeno besedilo in 97/10), Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12) in Uredbe o organiziranju, opremljanju in usposabljanju sil za zaščito, reševanje in pomoč (Uradni list RS, št. 92/07, 54/09 in 23/11).

Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu temelji na Oceni ogroženosti občine Šmartno pri Litiji, ki je bila sprejeta leta 2004 in nazadnje dopolnjena julija 2015 ter usklajena z Oceno potresne ogroženosti Republike Slovenije, št. 842-9/2012-59-DGZR z dne, 17. 6. 2013 ter Oceno potresne ogroženosti ljubljanske regije pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu je usklajen z Državnim načrtom zaščite in reševanja ob potresu, verzija 3.0, št. 84200-1/2014/9, z dne 20. 2. 2014 ter Načrtom zaščite in reševanja ob potresu na območju ljubljanske regije, verzija 3.0, maj 2015, kar je razvidno iz mnenja Uprave RS za zaščito in reševanje, Izpostave Ljubljana, št. 8422-7/2015-11-DGZR, z dne 03.08.2015.

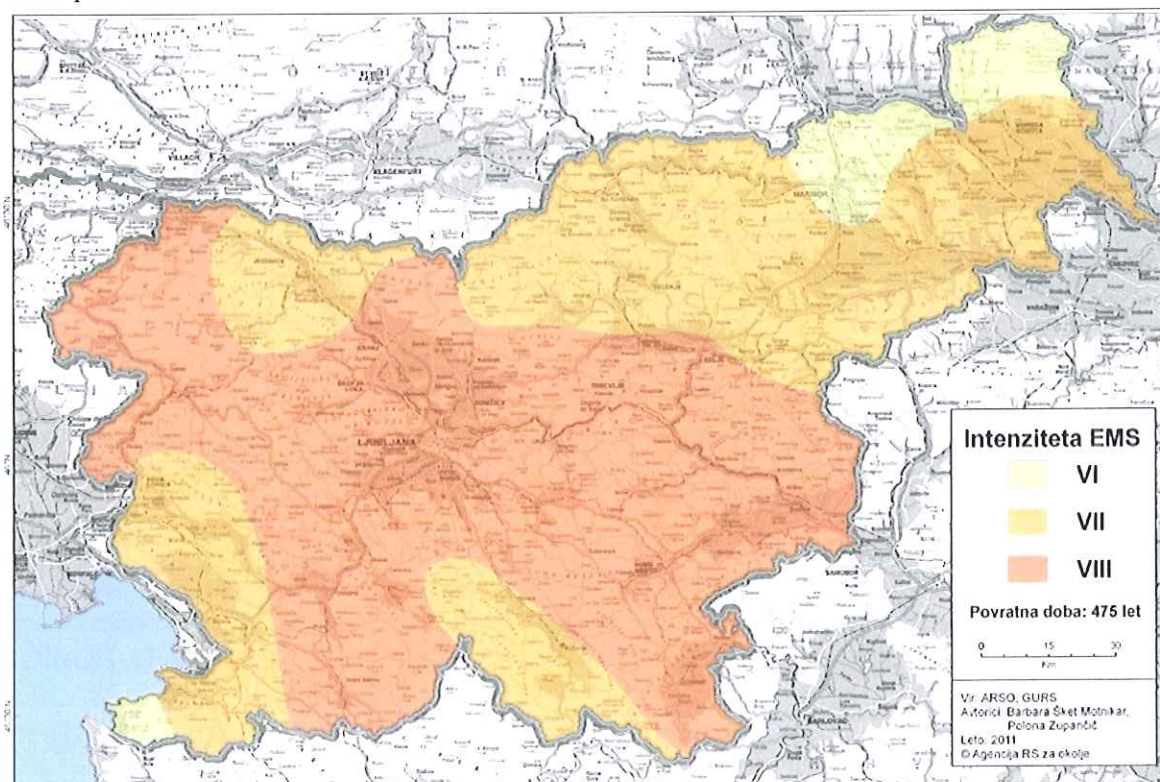
1.2. Splošno o potresu

Potres je naravni pojav, ko v zemljini notranjosti pride do nenadne sprostitve nakopičenih elastičnih napetosti, pri čemer se sproščena energija razširja v obliki seizmičnega valovanja. Ko potresno valovanje doseže površje z zadostno energijo, da povzroči neželene posledice na ljudi, objekte ali naravo, govorimo o potresu kot o naravni nesreči.

Potres je eden izmed pojavov v naravi, ki ga ne moremo nadzorovati, lahko pa ga zelo dobro merimo. Potresa ne moremo napovedati, ni mogoče vnaprej oceniti njegovega obsega, moči in škode, ki jo bo povzročil, predvidimo lahko le območja, na katerih se lahko pojavi. Lahko ocenimo največjo magnitudo, ki jo z določeno verjetnostjo pričakujemo, in obseg škode, ki bi jo potres na neki lokaciji lahko povzročil. V primerjavi z drugimi naravnimi nesrečami, ki so povezane z meteorološkimi procesi in jih lahko v blažji ali hujši obliki pričakujemo (poplave, suša vetrovi), ima potres zaradi nenadnosti pojava in drugačnih posledic veliko hujši vpliv na vsakdanje življenje. Navadno je število žrtev večje, saj ni očitnih znakov, da bi ljudem vnaprej napovedali potres in jim omogočili umik na varno. Večja je tudi škoda, saj je zaradi obsega porušenih objektov proces obnove po potresu poškodovanega območja dražji, vzpostavitev normalnih razmer v gospodarstvu pa traja dlje kot pri drugih naravnih nesrečah.

1.2.1. Karta potresne intenzitete

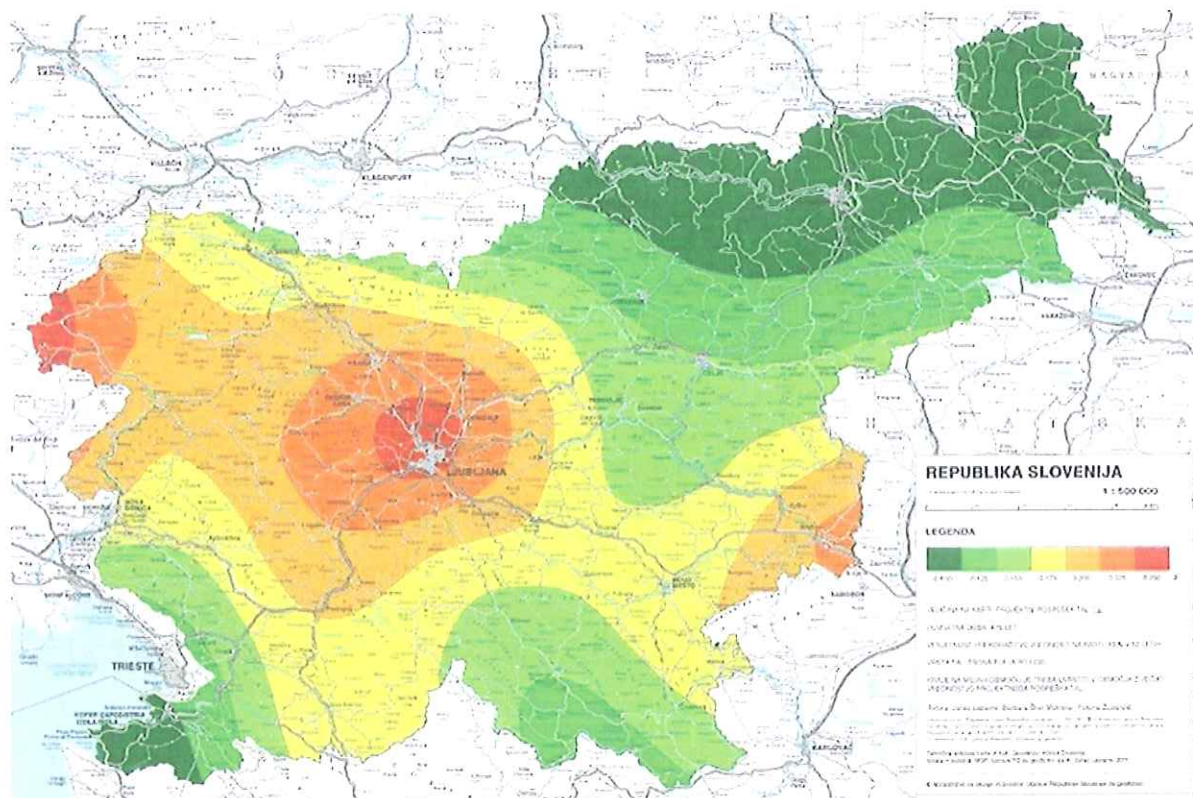
Karta potresne intenzitete za povratno dobo 475 let iz leta 2011 prikazuje stopnjo pričakovanih potresnih učinkov na ljudi, predmete, zgradbe in naravo je nova in namenjena predvsem sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami pri načrtovanju ukrepov za preprečevanje in zmanjševanje škode ob potresih. Karta potresne intenzitete je narejena za povratno dobo 475 let, kar ustreza 90 odstotkom verjetnosti, da vrednosti na karti v 50 letih ne bodo presežene.

Slika 1: Intenziteta (EMS-98) za uporabo v sistemu zaščite in reševanje (Vir: ARSO, 2011)

1.2.2. Karta projektnega pospeška tal

Za potresno odporno projektiranje se v Republiki Sloveniji skladno z zakonodajo uporablja karta projektnega pospeška tal za povratno dobo 475 let (Lapajne in drugi, 2001), ki je uradna karta potresne nevarnosti Slovenije (slika 2).

Slika 2: Potresna nevarnost Slovenije – projektni pospešek tal (Lapajne in drugi, 2001)

Tako kot karta potresne intenzitete je tudi karta projektnega pospeška tal izračunana za povratno dobo 475 let, kar ustreza 90 odstotkom verjetnosti, da vrednosti na karti v 50 letih ne bodo presežene. Povratna doba je povprečen čas med prekoračitvami vrednosti projektnega pospeška tal ali intenzitete na dani lokaciji.

1.3. Potresna nevarnost v občini Šmartno pri Litiji

Iz karte potresne intenzitete (slika 1) je razvidno, da območje občine Šmartno pri Litiji leži v pasu potresne intenzitete VIII EMS.

1.3.1. Demografske in geografske značilnosti

Občina Šmartno pri Litiji leži v osrednji Sloveniji, v južnem delu Posavskega hribovja, na desnem bregu reke Save. Površina občine znaša 94,9 km². Po statističnih podatkih iz leta 2011 je živel na območju občine Šmartno pri Litiji 5472 prebivalcev, kar pomeni povprečno gostoto naseljenosti 57,7 ljudi na kvadratni kilometer.

Zaradi usklajenosti občinskega načrta zaščite in reševanja ob potresu s temeljnim državnim načrtom ob potresu se pri ocenjevanju ogroženosti prebivalstva v načrtu upoštevajo statistični podatki o številu prebivalcev iz leta 2011, v kolikor so dostopni.

V občini je 2193 delovno aktivnih prebivalcev. Na območju občine Šmartno pri Litiji ima zaposlitev 983 prebivalcev. Ostalih 1210 prebivalcev je zaposlenih v drugih občinah.
Vir: Statistični urad RS, 2013.

V občini je registriranih 357 kmetijskih gospodarstev - družinskih kmetij. Na območju občine na družinskih kmetijah gojijo skupaj 2554 glav velike živine. Na 184 družinskih kmetijah je kmetijska pridelava namenjena zlasti za lastne potrebe. Na 172 družinskih kmetijah pa je pridelava namenjena tudi za prodajo na trgu.
Vir: Statistični urad RS, 2010.

V občini je 55 naselij združenih v desetih krajevnih skupnostih: KS Jablaniška dolina, KS Javorje, KS Kostrevnica, KS Liberga, KS Primskovo, KS Razbore, KS Štangarske Poljane, KS Velika Štanga, KS Vintarjevec in KS Zavrstnik.
Mejne občine so: Litija, Trebnje, Ivančna Gorica, Mestna občina Ljubljana.

Skozi občino poteka naslednje regionalne ceste: regionalna cesta R2/1346, "Litija - Šmartno", regionalna cesta R2/1165, "Šmartno pri Litiji", regionalna cesta R2/1347, "Šmartno - Grm", regionalna cesta R2/1190, "Šmartno pri Litiji - Ljubež v Lazih" ter regionalna cesta R3/1189 "Zadvor - Šmartno pri Litiji".

Občina ima pestro kamninsko sestavo, pri čemer lahko najdeno tako kisle silikatne kot tudi bazične karbonatne kamnine. Večji del občine sestavljajo nekarbonatne kamnine - permo-karbonske kamnine, in sicer njen celotni zahodni del, območje Lupinice, Grmade, Srednjega hriba in še nekatera manjša območja (različne klastične kamnine, predvsem skrilavi glinavci, kremenovi peščenjaki, meljevci in kremenovi konglomerati). Mezozojske, pretežno bazične, karbonatne kamnine sestavljajo najvišja slemena in vrhove in se pojavljajo predvsem na južnem del občine, območju vzhodno od naselja Šmartno pri Litiji, v bližini Velike Kostrevnice in Male Kostrevnice, ter na območju Kozljevca in Kobiljeka (v največji meri dolomit in manjša območja laporja, meljevca, skrilavca, apnenca, roženca). Tretjo večjo skupino kamnin predstavljajo najmlajše, kvartarne kamnine. Na območju naselja Šmartno pri Litiji se pojavljajo predvsem zasipi Save (predvsem ilovica ali glina s prodniki ali gruščem ter aluvialni nanosi v dolinah današnjih vodotokov).

Zaradi pester kamninske sestave se na območju občine nahaja tudi večje število kamnolomov in peskokopov. Skupno je registriranih 11 kamnolomov, ki se nahajajo predvsem na območju dolomita zgornje ladinske stopnje. Peskokopi izkoriščajo nahajališča aluvialnega proda. Obe kamnini se uporabljata kot gradbeni material.

Za občino je značilno zmerno-kontinentalni tip podnebja osrednje Slovenije, s povprečnimi temperaturami najhladnejšega meseca med 0° in -3° C ter povprečnimi temperaturami najtoplejšega meseca med 15° in 20°C. Letno pade povprečno med 1000 in 1300 mm padavin. V šmarski kotlini in njeni bližnji okolici se pogosto zadržuje megla.

1.3.2. Zgradbe in infrastruktura

Stanovanjski objekti so predvsem individualne nizko pritlične ali enonadstropne hiše, razen v naselju Šmartno pri Litiji, na Bartlovi ulici, kjer je več večstanovanjskih, večnadstropnih objektov. V občini Šmartno pri Litiji je zgrajenih 2010 stanovanj, v katerih živi povprečno 2,72 osebe na stanovanjsko enoto (Vir: Statistični urad, 2011).

Leto izgradnje stanovanja	Število stanovanj
Do 1918	395
1919-1945	167
1946-1960	201
1961-1970	253
1971-1980	348
1981-1990	387
1991-2000	192
2001-2010	153
Skupaj stanovanj:	2096

Preglednica 1: Pregled števila stanovanj glede na starost stanovanjskih stavb (Vir: Statistični urad, 2012)

Leto izgradnje stanovanja	Število stanovanj
1948	602
od 1949-1963	237
1964-1981	564
1982-2007	647
2008-2010	46
Skupaj stanovanj:	2096

Preglednica 2: Prikaz ocene števila stanovanj po starosti oziroma po obdobjih veljave predpisov o potresno varni gradnji (vir: Statistični urad RS, 2012, GIS_UJME, 2012)

Iz preglednice 2 lahko ugotovimo, da je 33 % stanovanj, ki bi potres intenzitete VIII EMS najverjetneje prestala brez bistvenih poškodb, oziroma s takšnimi poškodbami, zaradi katerih naj stanovalci ne bi utrpeli hujših poškodb in bi bila sanacija teh stanovanj oziroma stavb, v katerih so stanovanja, ekonomsko upravičena. To so stanovanja, grajena v obdobju 1982-2010. 27 % je stanovanj, zgrajenih v obdobju med letoma 1964 in 1981, torej v času veljave prvih kolikor toliko ustreznih predpisov o potresno varni gradnji. Na drugi strani pa je 40 % stanovanj, ki so potresno najbolj ranljiva (zgrajena do leta 1963).

Vodovodno omrežje

Na območju občine Šmartno pri Litiji deluje 14 javnih vodovodnih sistemov, ki so v upravljanju JP KSP Litija d.o.o. oziroma upravljavcev vodovodov (vaški vodovodni odbori) in zagotavljajo pitno vodo večini prebivalcev občine. Na ostalem območju je vodooskrba zagotovljena iz lokalnih vodnih virov. V primeru sušnih obdobj ali drugih naravnih nesrečah prebivalec dovažajo vodo s cisternami PGD. V občini so ponekod še vedno v uporabi azbestne cevi, ki se jih ob rekonstrukcijah vodovodnega omrežja nadomešča z duktil in alkatni cevmi, ki so manj občutljive na tektonske premike.

Večina omenjenih vodovodnih sistemov je opremljenih s hidranti.

Kanalizacijsko omrežje in zbiranje odpadkov

Zap.št.	KANALIZACIJSKE TRASE	KVALITETA IZGRADNJE
1.	Naselje Šmartno pri Litiji	PE in betonske cevi
2.	Centralna čistilna naprava Litija - Šmartno	učinkovita, protipotresno grajena

Kanalizacija v ostalih naseljih še ni zgrajena. Odpadne vode se od individualnih stanovanjskih hiš zbirajo v greznicah. Kanalizacijsko omrežje je v upravljanju JP KSP Litija d.o.o.

Kanalizacijsko omrežje je zgrajeno na območju Šmartna pri Litiji, katerega odpadne vode se zbirajo in odvajajo v novo zgrajeno centralno čistilno napravo Litija - Šmartno. Na ostalem območju občine se fekalne vode zbirajo v greznicah ali malih čistilnih napravah. Upravljavca kanalizacijskega omrežja je JP KSP Litija.

Komunalne odpadke zbira JP KSP Litija d.o.o. in jih odvaža v sortirnico na Širjavi, od tam pa na deponijo Globoko v občini Trebnje.

1.3.3. Učinki potresa na ljudi, zgradbe in okolje

Potres neposredno ne vpliva na ljudi. Poškodbe in smrtne žrtve so posledica porušitve zgradb, požarov, eksplozij, nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje, visokih voda in drugih sprememb v okolju, ki jih povzroči potres. Potresi porušijo ali zelo poškodujejo predvsem starejše zgradbe, čeprav lahko utrpijo hude poškodbe tudi zgradbe, ki so stare le nekaj deset let in niso bile zgrajene v skladu s predpisi o potresno varni gradnji. Najbolj pa so ogrožene stavbe, zgrajene pred letom 1970.

Ocena posledic rušilnega potresa vsebuje naslednje izračune in ocene posledic, ki bi jih utrpelo prebivalstvo občine Šmartno pri Litiji.

Zaradi potresa VIII. stopnje na območju občine Šmartno lahko pričakujemo, da bo mrtvih najmanj 5 oseb, vsaj 82 bi bilo lahko lažje in težje ranjenih, zasutih 164, približno 260 objektov bi ob potresu VIII. stopnje lahko postalo nevarnih za bivanje.

Ocena je podana na podlagi matematičnega izračuna za čas, ko ljudje spijo ali ko je koncentracija ljudi v objektih največja, kar pa ne pomeni, da bo ob potresu tudi tako dejansko stanje.

Glede na strnjeno gradnjo naselij, gostoto poseljenosti in starost objektov lahko pričakujemo najmanj 820 m³ ruševin, ki bi jih bilo potrebno odvažati na začasne lokacije.. V občini je 55 naselij s strnjeno poselitvijo, od koder bi bilo potrebno odvažati ruševine.

Glede na bilanco posledic ob močnejšem in rušilnem potresu lahko pričakujemo, da bo v občini Šmartno pri Litiji 164 ponesrečencev, od tega 66 globoko, 49 srednje in 49 plitvo zasutih; od vseh zasutih bo 82 ranjenih in 5 mrtvih.

Brez doma bi ostalo okoli 656 ljudi, od tega bi jih vsaj polovica zatočišče našla pri sorodnikih, za ostale bi bilo potrebno urediti nadomestno oziroma zasilno namestitev.

Poškodovanih ali poginulih bi bilo lahko okrog 40 živali. Pričakujemo lahko, da bi bili poškodovani kulturni objekti, predvsem cerkve.

a. Ocena števila zasutih prebivalcev in brez strehe

Osnova za izdelavo spodnjih preglednic je popis prebivalstva iz leta 2011, karta potresne intenzitete in starostna struktura stavb.

stopnja po EMS	prizadetih prebivalcev	skupaj zasutih	brez strehe	plitvo zasutih	srednje zasutih	globoko zasutih
VIII	5472	164	492	49	49	66
Skupaj:	5472	164	492	49	49	66

Pri oceni je upoštevan izkustveni kriterij, da je skupno število zasutih 3 % vseh prizadetih prebivalcev, brez strehe pa 9 % vseh prizadetih prebivalcev.

Pri oceni razmerja med plitvo, srednje in globoko zasutimi je uporabljena izkustvena ocena 30 : 30 : 40.

b. Ocena števila ranjenih in mrtvih

EMS	lažje ranjeni prebivalci	težje ranjeni prebivalci	mrtvih prebivalcev
VIII	41	41	5

Pri oceni je upoštevan izkustveni kriterij, da je skupno število ranjenih 50 % vseh zasutih, mrtvih pa 3 % od števila vseh zasutih.

c. Ocena količine ruševin

Kriterij za izračun količine ruševin kot posledice potresa na območju občine Šmartno pri Litiji je hipoteza, da bi prišlo na enega zasutega 5 m³ ruševin. Poleg tega bi bilo od zgoraj uporabljene hipoteze še 10 % ruševin infrastrukturnih objektov.

količina ruševin na zasutega prebivalca pri VIII. stopnji po EMS	820	m ³
količina ruševin na infrastrukturi pri VIII. stopnji EMS	82	m ³
SKUPAJ RUŠEVIN:	902	m³

d. Ocena potrebnega števila reševalcev

Število potrebnih reševalcev			skupaj:
plitvo zasuti	srednje zasuti	globoko zasuti	
12	31	165	208

Kriterij za izračun potrebnih reševalcev je, da se za plitvo zasutega porabi 2 uri reševanja, srednje zasutega 5 ur reševanja in globoko zasutega 20 ur reševanja, ure reševanja pa se deli z 8 urnim delovnikom na posameznega reševalca.

1.4. Verjetnost nastanka verižne nesreče

Ob potresu lahko pričakujemo določeno število ranjenih, predvidoma z majhnim številom smrtnih žrtev. Število prizadetih in ogroženih se lahko ob potresu poveča zaradi različnih verižnih nesreč:

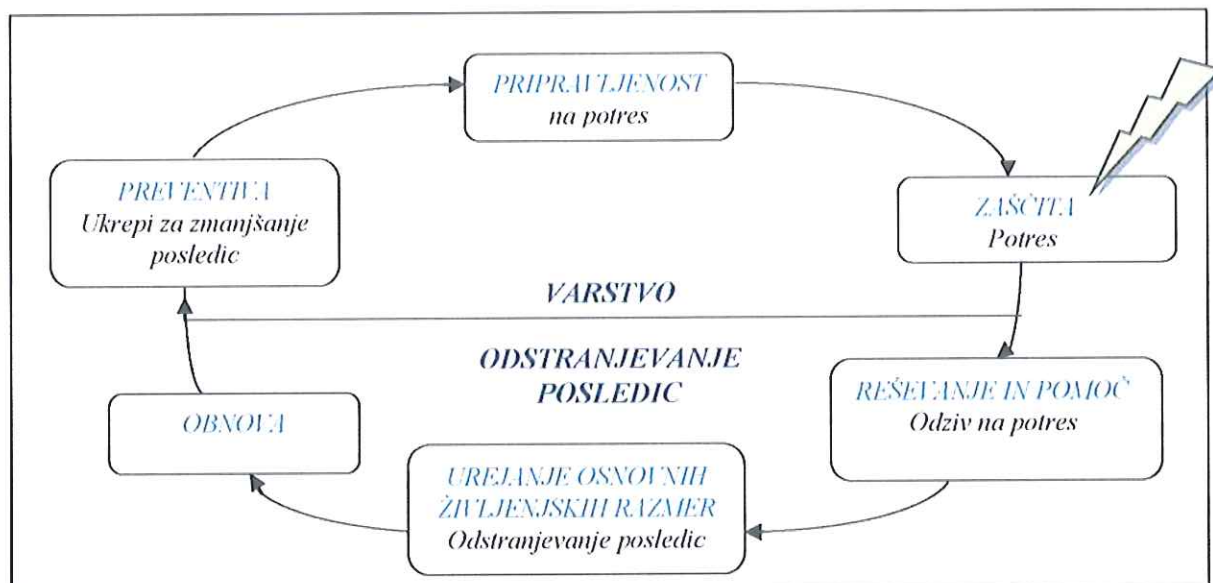
- požarov in eksplozij, povsod, kjer se uporabljajo viri toplotnega ogrevanja na klasični način, predvsem v individualnih stanovanjskih objektih, tako v Šmartnem, kot v ostalih naseljih; v industrijskem delu ne pričakujemo večjih požarov;
- nesreč z nevarnimi snovmi;
- jedrske in radiološke nesreče;
- poplav;
- plazov in podorov;
- poškodb infrastrukturnih objektov, kamor sodijo predvsem stari in še ne prenovljeni mostovi na lokalnih cestah;
- bolezni ljudi in živali.

1.5. Ukrepi za zmanjšanje posledic potresa

Najpomembnejši ukrepi za preprečevanje in zmanjšanje posledic potresa so:

- potresno odporna gradnja (predpisane zahteve za novogradnjo, sanacijo in utrditev objektov, postopki za ocenjevanje po potresu poškodovanih objektov ter popotresno sanacijo),
- načrtovanje delovanja sistema ZRP (usposabljanje in opremljanje sil za ZRP ter izdelava in dopolnjevanje načrtov ZiR ob potresu),
- sistematično spremljanje in proučevanje potresne dejavnosti (državna mreža potresnih opazovalnic),
- priprava programov potresne sanacije ter utrjevanja stanovanjskih in pomembnih javnih objektov s področja vzgoje in izobraževanja, varstva otrok, nege starejših občanov in drugih posebnih skupin prebivalcev ter drugih javnih dejavnosti,
- pregled stanja pomembnih infrastrukturnih sistemov (zlasti cest, železnic, mostov, podvozov, nadvozov, predorov, itd.) s ciljem ugotoviti potresno odpornost in ranljivost ter po potrebi zagotoviti povečanje potresne odpornosti teh objektov,
- ustrezna organizacija in delovanje zdravstvene in socialne službe v primeru potresa z močnimi poškodbami,
- izboljšati pripravljenosti na potres, kar se zagotavlja z izobraževanjem prebivalcev za boljši odziv pri potresu, z usposabljanjem organov vodenja v ZRP ter upravnih organov na lokalni in državni ravni ter s pripravo akcijskih načrtov za reševanje.

Varstvo pred potresi v celoti obsega preventivo, vzpostavitev in vzdrževanje pripravljenosti za ZRP ter odpravljanje posledic potresa in potresno obnovo. Za potrese namreč velja, da potresov ne moremo ne napovedati ne preprečiti, lahko pa ublažimo njihove posledice na sprejemljiv obseg.

Slika 3: Povezave dejavnosti za zmanjšanje posledic potresa

2. OBSEG NAČRTOVANJA

2.1. Temeljne ravni načrtovanja

Temeljni načrt zaščite in reševanja ob potresu je državni načrt. Državni načrt zaščite in reševanja ob potresu je izdelan za potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS-98 (v nadaljevanju potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje). S tem načrtom se urejajo zaščitni ukrepi in naloge ZRP.

Regijski načrt zaščite in reševanja ob potresu je podrobneje razčlenjeni državni načrt zaščite in reševanja ob potresu. Regija je v tem primeru območje, ki ga organizacijsko pokriva Izpostava URSZR Ljubljana.

Obveznost izdelave načrta oziroma dela načrta zaščite in reševanja ob potresu načrtovanja je opredeljena glede na Oceno potresne ogroženosti Republike Slovenije, verzija 2.0, št. 842-9/2012-59-DGZR z dne, 17. 6. 2013 v povezavi s preglednico 2, in glede na končno uvrstitev nosilca načrtovanja v določen razred ogroženosti. Obveznosti nosilcev načrtovanja iz preglednice 2 predstavljajo minimalne zahteve. Vsak nosilec načrtovanja se lahko odloči tudi za večji obseg načrtovanja.

Občinski načrti zaščite in reševanja se skladno z določili Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, številka 24/12), izdelajo v celoti za potres v občinah na potresnem območju, kjer je možen potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje (4. in 5. razred ogroženosti).

Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu je usklajen z regijskim načrtom ZiR ob potresu za območje ljubljanske regije, ki ga je izdelala URSZR – Izpostava Ljubljana, ta pa z omenjenim državnim načrtom zaščite in reševanja ob potresu. Dokument o usklajenosti hrani občina.

Razredi, stopnje ogroženosti in obveznosti nosilcev načrtovanja:

	Stopnja ogroženosti	Obveznosti nosilcev načrtovanja
1	Majhna	Potrebno je izdelati dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; ni potrebno izdelati načrta zaščite in reševanja v celoti, dela načrta oziroma dokumentov za izvajanje določenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
2	Srednja	Potrebno je izdelati dokumente, v katerih se določi zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP; ni potrebno izdelati načrta zaščite in reševanja v celoti, priporočljivo pa je pripraviti dokumente , v katerih se določi način obveščanja ter se razdela izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

	Stopnja ogroženosti	Obveznosti nosilcev načrtovanja
3	Velika	Potrebno je izdelati del načrta zaščite in reševanja oziroma dokumente, v katerih se določita način obveščanja in zagotavljanje pomoči potresno prizadetim območjem v silah in sredstvih za ZRP ter se razdeli izvajanje zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.
4	Zelo velika 1	Potrebno je v celoti izdelati samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.
5	Zelo velika 2	Potrebno je v celoti izdelati samostojen načrt zaščite in reševanja ob potresu.

Preglednica št. 3: Obveznosti nosilcev načrtovanja

Vir: <http://www.sos112.si/slo/tdocs/potres.pdf>

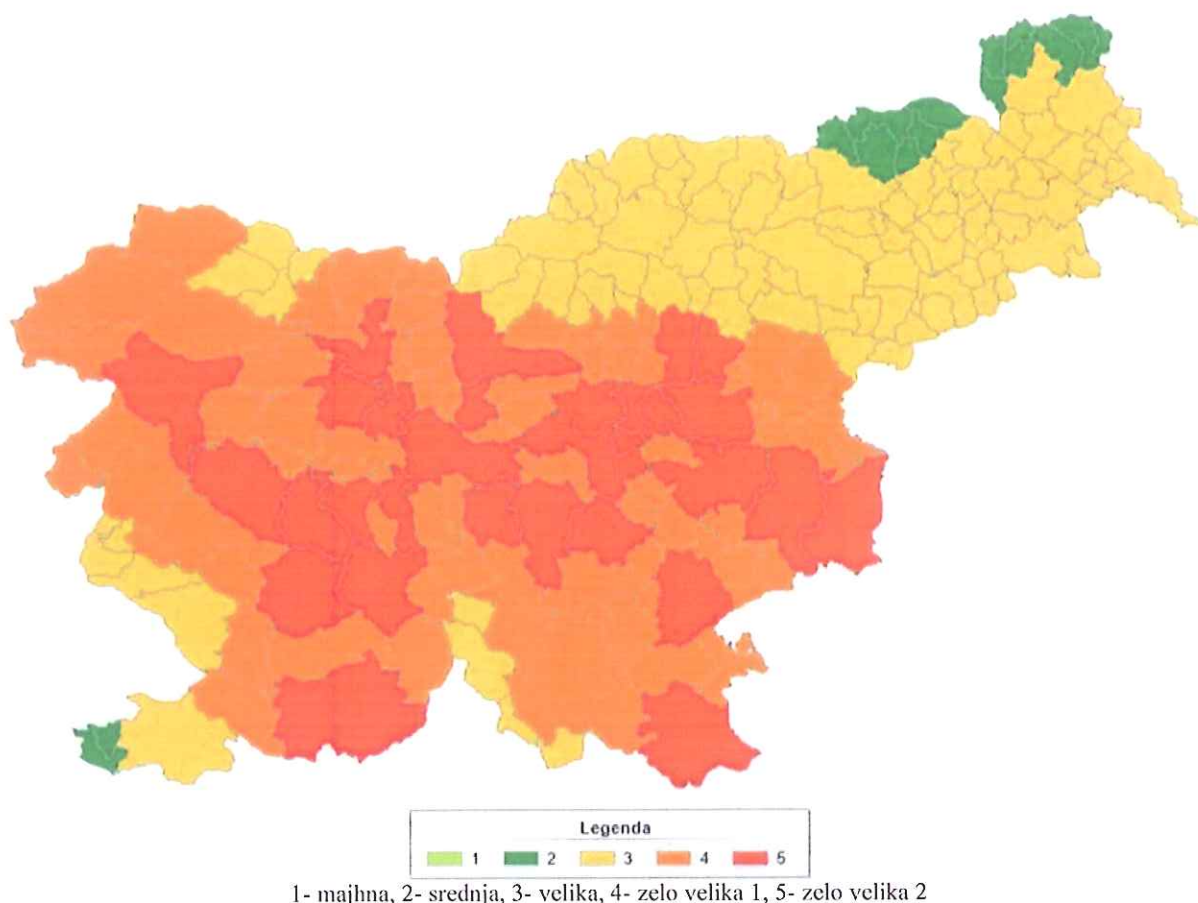
Razvrstitev občin ljubljanske regije v razred ogroženosti ob potresu in število prebivalcev, ki živijo na območju posamezne potresne intenzitete.

	OBČINA	ŠTEVILO PREBIVALCEV				RAZRED OGROŽENO STI
		Območje VI po EMS	Območje VII po EMS	Območje VIII po EMS	SKUPNO število prebivalcev	OBČINE
LJUBLJANSKA	Borovnica			3785	3785	4
(32 občin)	Brezovica			10.075	10.075	5
	Dobrepolje			3620	3620	4
	Dobrova - Polhov Gradec			6943	6943	4
	Dol pri Ljubljani			4997	4997	4
	Domžale			31.684	31.684	5
	Grosuplje			17.542	17.542	5
	Horjul			2672	2672	4
	Ig			5991	5991	4
	Ivančna Gorica			14.422	14.422	5
	Kamnik		30	27.224	27.254	5
	Kočevje		15.601	305	15.906	4
	Komenda			4772	4772	4
	Kostel		635		635	3
	Litija			14.028	14.028	5
	Ljubljana			251.349	251.349	5
	Logatec			12.038	12.038	5
	Log - Dragomer			3510	3510	4
	Loški Potok		1932		1932	3

	OBČINA	ŠTEVILO PREBIVALCEV				RAZRED OGROŽENO STI
		Območje VI po EMS	Območje VII po EMS	Območje VIII po EMS	SKUPNO število prebivalcev	OBČINE
	Lukovica			5114	5114	4
	Medvode			14.372	14.372	5
	Mengeš			6804	6804	4
	Moravče			4767	4767	4
	Osilnica		394		394	3
	Ribnica		8605	300	8905	4
	Sodražica		2129			3
	Škofljica			8086	8086	4
	Šmartno pri Litiji			5058	5058	4
	Trzin			3641	3641	4
	Velike Lašče		333	3677	4010	4
	Vodice			4262	4262	4
	Vrhnika			14598	14598	5
	Ljubljanska		29659	485636	515295	5

Preglednica št. 4: Razvrstitev občin ljubljanske regije v razred ogroženosti ob potresu in število prebivalcev, ki živijo na območju posamezne potresne intenzitete.

Vir: http://www.sos112.si/db/file/Ljubljana/Ocena%20potresne%20ogrozenosti_15.pdf

Slika 4 Potresna ogroženost slovenskih občin

Vir: <http://www.sos112.si/slo/tdocs/potres.pdf>

Iz preglednice številka 4 in iz slike 4 je razvidno, da **občina Šmartno pri Litiji leži na območju**, kjer je na naseljenem območju predviden potres do intenzitete VIII EMS, zato je občina razvrščena v **4. razred ogroženosti** s stopnjo ogroženosti: **ZELO VELIKA 1**.

Glede na določbo 5. člena Uredbe o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12) je **Občina Šmartno pri Litiji posledično zavezana k izdelavi celotnega občinskega načrta zaščite in reševanja ob potresu**.

Organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb v občini Šmartno pri Litiji, načrtujejo skladno z občinskim načrtom zaščite in reševanja ob potresu ter načrti dejavnosti, potrebno izvedbo zaščitnih ukrepov ter nalog zaščite, reševanja in pomoči:

- **Osnovna šola Šmartno**, Pungrt 9, Šmartno pri Litiji (v sklopu OŠ Šmartno deluje tudi Vrtec Ciciban),
- **Dom Tisje**, Črni Potok 13, Šmartno pri Litiji,
- **KSP Litija d.o.o**, Ponoviška cesta 15, 1270 Litija.
- **ZD Litija**, Partizanska pot 8 a, 1270 Litija,
- **CSD Litija**, Ljubljanska cesta 12, 1270 Litija.

D-22	Načrt dejavnosti Osnovne šole Šmartno
D-23	Načrt dejavnosti Doma Tisje
D-24	Načrt dejavnosti CSD Litija

2.2. Načela zaščite, reševanja in pomoči

Zaščita, reševanje in pomoč se ob potresu organizirajo skladno z načeli, ki jih določa Zakon o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ob potresu se upoštevajo predvsem načelo pravice do varstva in pomoči, načela javnosti, preventive in odgovornosti ter načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev za ZRP.

Načelo pravice do varstva:

Vsakdo ima pravico do varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Ob naravni in drugi nesreči imata zaščita ter reševanje človeških življenj prednost pred vsemi drugimi zaščitnimi in reševalnimi aktivnostmi.

Načelo pomoči:

Ob naravni in drugi nesreči je vsakdo dolžan pomagati po svojih močeh in sposobnostih.

Načelo javnosti:

Podatki o nevarnostih ter o dejavnostih državnih organov, lokalnih skupnosti in drugih izvajalcev nalog varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so javni.

Država in lokalna skupnost morata zagotoviti, da je prebivalstvo na območju, ki bi ga lahko prizadela naravna ali druga nesreča, obveščeno o nevarnostih.

Načelo preventive:

Država in lokalna skupnost pri zagotavljanju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, v skladu s svojimi pristojnostmi, prednostno organizirata izvajanje preventivnih ukrepov.

Načelo odgovornosti:

Vsaka fizična in pravna oseba je v skladu z zakonom odgovorna za izvajanje ukrepov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Načelo postopnosti pri uporabi sil in sredstev:

Lokalna skupnost uporabi za zaščito, reševanje in pomoč ob naravni ali drugi nesreči najprej svoje sile in sredstva.

V primerih, ko zaradi velikega obsega nesreče oziroma ogroženosti, sile in sredstva lokalne skupnosti niso zadostna ali niso zagotovljena med sosednjimi lokalnimi skupnostmi, država zagotavlja uporabo sil in sredstev iz širšega območja.

Vojsko in obrambna sredstva je mogoče uporabiti za zaščito, reševanje in pomoč, če razpoložljive sile in sredstva ne zadoščajo za nujno reševanje ter pomoč in če vojska ni nujno potrebna pri opravljanju obrambnih nalog.

3. ZAMISEL IZVAJANJA ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI OB POTRESU

3.1. Temeljne podmene načrta

1. Občinski načrt zaščite in reševanja ob potresu občine Šmartno pri Litiji se izdelava za potres intenzitete VIII EMS ne glede na to, katero območje v občini prizadene in ne glede na žarišče potresa.
2. Varstvo pred potresom zagotavljajo v okviru svojih pravic in dolžnosti oziroma pristojnosti prebivalci kot posamezniki, prebivalci prostovoljno organizirani v raznih društvih (PGD Jablanica, PGD Javorje, PGD Kostrevnica, PGD Liberga, PGD Primskovo, PGD Šmartno pri Litiji, PGD Štangarske Poljane, PGD Vintarjevec, PGD Zavrstnik) in drugih nevladnih organizacijah (Občinska organizacija Rdečega križa Litija, Župnijska Karitas Šmartno), ki se ukvarjajo z zaščito in reševanjem, javne reševalne službe, podjetja, zavodi in druge organizacije (Zdravstveni dom Litija, JP Komunalno stanovanjsko podjetje Litija, d. o. o., Peskokop Kepa, d. o. o.), katerih dejavnost je pomembna za zaščito in reševanje ter občine in državni organi. Varstvo pred potresi zagotavlja tudi potresno varna gradnja.
3. Varnost prebivalcev ob potresu ni odvisna samo od potresne ranljivosti zgradb, ampak tudi od namembnosti zgradb. Prebivalci namreč veliko časa preživijo v vrtcu, šolah (Vrtec Ciciban, Osnovna šola Šmartno, Podružnična šola Primskovo, Podružnična šola Štangarske Poljane, Podružnična šola Velika Kostrevnica, Dom starejših občanov Tisje), na delovnih mestih, zato tudi te zgradbe štejemo za ranljive in ogrožene. Skladno z Uredbo o vsebini in izdelavi načrtov zaščite in reševanja (Uradni list RS, št. 24/12) morajo načrte zaščite in reševanja izdelati tudi organizacije, ki opravljajo vzgojno-izobraževalno, socialno, zdravstveno ali drugo dejavnost, ki obsega tudi oskrbo ali varovanje 30 ali več oseb, če so na potresno ogroženem območju in načrtujejo izvedbo potrebnih zaščitnih ukrepov ter nalog ZRP.
4. Življenja ljudi so po potresu ogrožena zaradi poškodb objektov in naprav, namenjenih proizvodnji, predelavi, uporabi, prevozu, pretovarjanju, skladiščenju in odstranjevanju nevarnih snovi (strupene, vnetljive, eksplozivne, oksidacijske). Podjetja (Herz d.d., Kovikor d.o.o.), ki s svojo dejavnostjo pomenijo nevarnost za nastanek nesreče, morajo pri izdelavi načrtov zaščite in reševanja upoštevati mogoče verižne nesreče. Nevarnost za občane pomenijo tudi poškodbe na komunalni infrastrukturi (porušitve mostov in druge prometne infrastrukture, poškodbe na električnih, plinskih in drugih napeljavah itd.).
5. Prebivalci občine morajo biti pravočasno in objektivno obveščeni o pričakovanih nevarnostih potresa, o ravnanju ob njem, o izvajanju osebne in vzajemne pomoči, načrtih in ukrepih za zmanjšanje in odpravo posledic ter o posledicah potresa. Obveščanje občanov se izvaja na krajevno običajen način preko Radia 1 Geoss, lokalne televizije ATV Signal, občinskega glasila Krajevne novice.
6. Če lokalni viri na prizadetem območju ne zadoščajo za učinkovito zaščito, reševanje in pomoč, zaprosimo za pomoč sosednje občine (Litija, Ivančna Gorica, Trebnje, Mestna občina Ljubljana), ljubljansko regijo oziroma državo.

7. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali, nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami, oskrbo z električno energijo, zagotavljanje nujnih prometnih povezav in nujne komunalne infrastrukture.

3.2. Zamisel izvedbe zaščite in reševanja in pomoči

3.2.1. Koncept odziva ob potresu

Koncept odziva ob potresu temelji na posledicah, ki jih povzroči potres na ljudeh, naravi in na objektih.

Klasifikacijo potresa (po evropski potresni lestvici) in epicenter potresa določi Agencija RS za okolje, Urad za seizmologijo in geologijo.

- **POTRES intenzitete do vključno V stopnje po evropski potresni lestvici EMS: ljudje zaznajo potres, ne povzroči pa poškodb na objektih.** Urad za seizmologijo in geologijo dokumentira potres in obvesti javnost o vsakem potresu, ki ga s svojimi čutili lahko zaznajo prebivalci na območju RS.
- **POTRES intenzitete VI ali VII stopnje po evropski potresni lestvici EMS: poškodbe na objektih.**
- **POTRES intenzitete VIII EMS ali višje stopnje po evropski potresni lestvici EMS: poškodbe in mogoče smrtne žrtve pri ljudeh, močne poškodbe ali rušenje objektov.**

EMS-98 intenziteta	Naziv	Značilni učinki (povzeto)
I	Nezaznaven	Ljudje ga ne zaznajo.
II	Komaj zaznaven	V hišah ga čutijo redki posamezniki v mirovanju.
III	Šibek	V zaprtih prostorih ga čutijo posamezniki. Mirujoči čutijo zibanje ali rahlo tresenje.
IV	Zmeren	V zaprtih prostorih ga čutijo mnogi, na prostem pa redki posamezniki. Posamezniki se zbudijo. Okna in vrata zaropotajo, posode zažvenketajo.
V	Močan	V zaprtih prostorih ga čuti večina, na prostem pa posamezniki. Mnogi se zbudijo. Posamezniki se prestrašijo. Ljudje čutijo tresenje celotne stavbe. Viseči predmeti vidno zanihajo. Majhni predmeti se premaknejo. Vrata in okna loputajo.
VI	Z manjšimi poškodbami	Mnogi ljudje se prestrašijo in zbežijo na prosto. Nekateri predmeti padejo na tla. Mnoge stavbe utrpijo manjše nekonstruktivske poškodbe (lasaste razpoke, odpadanje

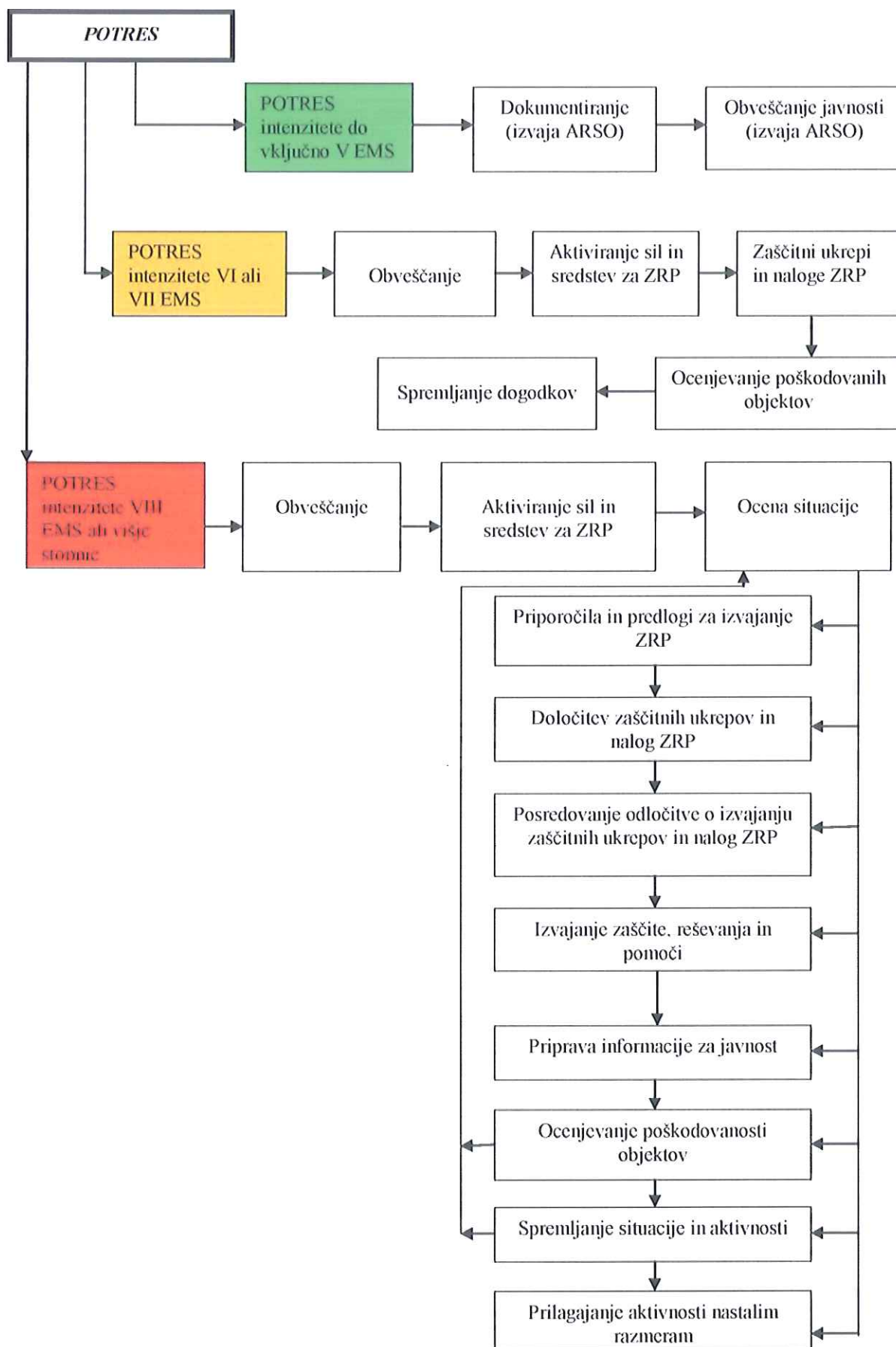
VII	Z zmernimi poškodbami	Večina ljudi se prestraši in zbeži na prosto. Stabilno pohištvo se premakne iz svoje lege in številni predmeti padejo s polic. Mnoge dobro grajene navadne stavbe so zmerno poškodovane: majhne razpoke v stenah, odpadanje ometa, odpadanje delov dimnikov; na starejših stavbah se lahko pojavijo velike razpoke v stenah in se porušijo predelne stene.
VIII	Z močnimi poškodbami	Mnogi ljudje s težavo lovijo ravnotežje. Pojavijo se velike razpoke na stenah mnogih stavb. Pri posameznih dobro grajenih navadnih stavbah se porušijo stene, slabo grajene
IX	Rušilen	Splošna panika. Mnogi slabo grajeni objekti se porušijo. Tudi dobro grajene navadne stavbe so zelo močno poškodovane: porušitve sten in delne porušitve stavb.
X	Zelo rušilen	Mnogo navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši.
XI	Uničujoč	Večina navadnih dobro zgrajenih stavb se poruši, uničene so celo nekatere stavbe z dobro potresno odporno konstrukcijo.
XII	Popolnoma uničujoč	Skoraj vse stavbe so uničene.

Preglednica št. 5: Kratka oblika evropske potresne lestvice.

Vir: http://www.sos112.si/slo/tdocs/ogrozenost_potres.pdf

Legenda:

zelena	ni učinkov
rumena	intenziteta se določa na podlagi učinkov na ljudi in predmete
rdeča	intenziteta se določa na podlagi učinkov na stavbe (poškodbe), ljudi in predmete

Slika 5: Koncept odziva ob potresu

3.3. Uporaba načrta

Načrt zaščite in reševanja ob potresu v občini Šmartno pri Litiji se aktivira, ko pride do potresa intenzitete VIII stopnje ali višje stopnje, oziroma ko je zaznati poškodbe pri ljudeh in na objektih ter nastanejo razmere, ko redne službe (reševalne, medicinske, policija ipd.) ne morejo zaradi obsega nesreče odpravljati posledic.

Na podlagi ocene nesreče in posledic se poveljnik CZ občine Šmartno pri Litiji odloči o izvajanju načrta delno ali v celoti.

Odločitev o aktiviranju občinskega načrta ob potresu sprejme s sklepom poveljnik CZ občine Šmartno pri Litiji.

Sklep o preklicu izvajanja posameznih zaščitnih ukrepov in nalog sprejme občinski poveljnik CZ ali vodja intervencije, ki je ukrepe sprejel.

Načrt ZiR ob potresu občine Šmartno pri Litiji in njegove priloge ter dodatki se nahajajo v prostorih štaba CZ oz. pri sodelavcu za zaščito in reševanje (Občina Šmartno pri Litiji, Tomazinova ulica 2, 1275 Šmartno pri Litiji).

D-19	Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
D-20	Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

4. POTREBNE SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ ZA IZVAJANJE ZAMISLI ZRP TER RAZPOLOŽLJIVI VIRI

4.1. Pregled organov in organizacij, ki sodelujejo pri izvedbi nalog iz občinske pristojnosti

4.1.1. Občinski organi:

Občinski organi:

- župan
- občinski svet,
- nadzorni odbor

P-34 Seznam vodilnih oseb v občini
--

4.1.2. Sile za zaščito, reševanje in pomoč:

Organi CZ:

- poveljnik CZ Občine Šmartno pri Litiji
- namestnik poveljnika CZ Občine Šmartno pri Litiji
- štab CZ Občine Šmartno pri Litiji
- poverjeniki CZ

P-1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ Občine Šmartno pri Litiji
--

Enote in službe CZ:

- enota za prvo pomoč
- enote za tehnično reševanje
- službe za podporo

P-3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč Občine Šmartno pri Litiji
P-6 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč Občine Šmartno pri Litiji

Javne službe, organizacije in pogodbeni podjetja:

- javna zdravstvena služba - Zdravstveni dom Litija
- Javni zavod Mestne lekarne: Lekarna Litija, Lekarna Nova Litija
- javna veterinarska služba – Veterinarska postaja Litija d.o.o., Veterinarska ambulanta Šekli&Kukovica d.o.o.
- javna služba socialnega varstva – Center za socialno delo Litija

- gospodarske javne službe – KSP Litija d.o.o., Trgograd d.o.o.
- javna podjetja – Elektro Ljubljana, Cestno podjetje Ljubljana, Telekom Slovenije, Podjetje za urejanje hudournikov
- podjetja, s katerimi so sklenjene pogodbe za tehnično reševanje – Trgograd d.o.o., Peskokop Kepa d.o.o.
- Policijska postaja Litija

P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za zaščito in reševanje, Občine Šmartno pri Litiji
P-10	Pregled gradbenih organizacij Občine Šmartno pri Litiji
P-22	Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v Občini Šmartno pri Litiji
P-26	Pregled centrov za socialno delo Občine Šmartno pri Litiji
P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj Občine Šmartno pri Litiji
P-29	Pregled veterinarskih organizacij Občine Šmartno pri Litiji
P-41	Pregled policijskih postaj

Enote in službe društev in drugih nevladnih organizacij:

- GZ Šmartno pri Litiji, ki združuje PGD Jablanica, PGD Javorje, PGD Kostrevnica, PGD Liberga, PGD Primskovo, PGD Šmartno pri Litiji, PGD Štangarske Poljane, PGD Vintarjevec, PGD Zavrstnik.
- Rdeči križ Slovenije – OO RK Litija
- Župnijska Karitas Šmartno pri Litiji
- skavti – Steg Litija 1
- radioamaterji – Radioklub Litija in Šmartno pri Litiji S59DLR

P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine Šmartno pri Litiji
P-24	Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v Občini Šmartno pri Litiji
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij Občine Šmartno pri Litiji

Na ravni občine je organizirana tudi:

- komisija za ocenjevanje škode na stvareh

P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode
-------------	--

4.2. Materialno-tehnična sredstva za izvajanje načrta

Materialno-tehnična sredstva sestavljajo:

- **zaščitno-reševalna oprema in orodja** (sredstva za osebno in skupinsko zaščito, sredstva za nastanitev prebivalcev, oprema, vozila ter tehnična in druga sredstva, ki jih potrebujejo strokovnjaki, reševalne enote, službe in reševalci),

Uporabljali bi sredstva, ki so v lasti Občine Šmartno pri Litiji, Civilne zaščite Občine Šmartno pri Litiji ter sredstva prostovoljnih gasilskih društev v skladu z medsebojno pogodbo o opravljanju javne gasilske službe. Po potrebi se uporabi tudi sredstva šol in vrtcev (v dogovoru). Prav tako bi sodelovali s podjetniki, ki bi uporabljali lastno opremo (sklenjene pogodbe o sodelovanju). V primeru potrebe po dodatnih sredstvih, ki jih ne bi mogli pridobiti znotraj občine, bi za pomoč prosili najprej sosednje občine (Litija, Ivančna Gorica, Trebnje, Mestna občina Ljubljana), nato regijo ali celo državo.

Sredstva pomoči

Živila, pitna voda, zdravila in drugi predmeti oziroma sredstva, ki so namenjena brezplačni razdelitvi ogroženemu prebivalstvu.

Gre za sredstva pomoči humanitarnih organizacij, po potrebi bi sredstva dobavila trgovska podjetja, ki imajo na območju občine svoje trgovine. Prevoz vode bi zagotovila gasilska društva.

P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč Občine Šmartno pri Litiji
P-14	Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode v Občini Šmartno pri Litiji
P-35	Pregled reševalnih vozil

4.3. Predvidena finančna sredstva za izvajanje načrta

Finančna sredstva se načrtujejo za dve vrsti stroškov:

- **redni stroški** (stroški usposabljanj, nakupa in vzdrževanja opreme, vaj, drugi redni stroški). Ti stroški se krijejo iz proračuna občine Šmartno pri Litiji;
- **stroški v primeru nesreče** - stroški operativnega delovanja (povračilo stroškov za aktivirane pripadnike CZ in drugih sil za ZRP, stroški dodatnega vzdrževanja in servisiranja uporabljene opreme, stroški namestitve prebivalcev, prevozni stroški in storitve. Ti stroški se krijejo iz sredstev proračunske rezerve.

P-71	Proračunska sredstva in sredstva proračunske rezerve za izvajanje načrtov v tekočem letu
-------------	---

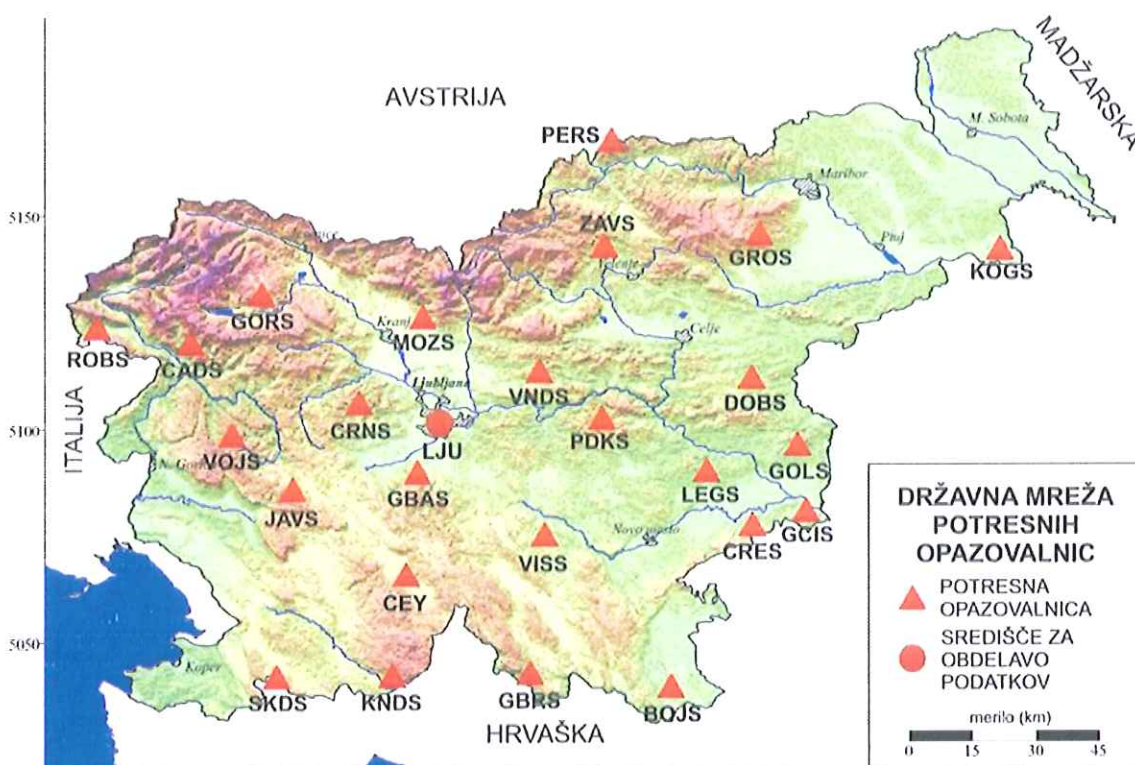
5. OPAZOVANJE, OBVEŠČANJE IN ALARMIRANJE

5.1. Opazovanje potresne dejavnosti

Opazovanje potresne dejavnosti na območju RS izvaja ARSO - Urad za seizmologijo in geologijo s stalnim spremljanjem in proučevanjem potresne dejavnosti. K uspešnemu opazovanju potresne dejavnosti pa lahko pripomore le dovolj gosto postavljena in kakovostno opremljena državna mreža potresnih opazovalnic.

Državna mreža potresnih opazovalnic zagotavlja potrebne podatke za spremljanje potresnih sunkov in omogoča samodejno obveščanje javnosti s preliminarnimi opredelitvami osnovnih značilnosti potresa najpozneje v desetih minutah po potresu.

Ob potresu intenzitete VI EMS ali višje stopnje vzpostavi ARSO - Urad za seizmologijo in geologijo lokalno mrežo prenosnih terenskih opazovalnic za spremljanje popotresnih sunkov.

Slika 6: Karta lokacij državnega omrežja potresnih opazovalnic (ARSO, Urad za seizmologijo in geologijo)

Opazovanje potresne dejavnosti obsega spremljanje potresne dejavnosti na območju RS, strokovno obdelavo podatkov in posredovanje podatkov seizmološkim službam sosednjih držav, skrb za povezavo slovenskega alarmnega sistema s potresnimi sistemi sosednjih držav, posredovanje podatkov seizmološkemu središču za Evropo in Sredozemlje in seizmološkemu središču v ZDA ter posredovanje podatkov in analiz organom in službam, pristojnim za ukrepanje. Prve preverjene podatke o potresu na območju RS lahko ARSO - Urad za seizmologijo in geologijo pripravi v 15 minutah oziroma najpozneje v eni uri po potresu.

5.2. Obveščanje pristojnih organov in javnosti

ARSO – Urad za seizmologijo ob močnejšem potresu javnost neposredno obvešča prek nacionalne televizije in radia.

Podatke v primeru potresa (o posledicah) dobiva občinski štab tudi od poverjenikov CZ prek zvez ali kurirjev.

Prvo informacijo o stanju na prizadetem območju poveljnik CZ občine posreduje ReCO Ljubljana v najkrajšem možnem času.

5.2.1. Obveščanje pristojnih organov

ReCO o močnejšem potresu (od V. – VII. EMS) takoj obvesti:

- poveljnika CZ občine oziroma njegovega namestnika
- župana občine Šmartno pri Litiji oziroma drugo odgovorno osebo po seznamu vodilnih oseb v občini, ki jo župan pooblasti.

Praviloma se obveščanje konča, ko operativec obvesti prvega po spisku, nato se izvede medsebojno obveščanje vseh odgovornih v Občini Šmartno pri Litiji.

Strokovni delavec za ZIR v občinski upravi obvesti ostale odgovorne delavce v občinskih upravi, ki so odgovorni za delo posameznih služb.

Medsebojno obveščanje v občini Šmartno pri Litiji nato poteka v skladu z Načrtom obveščanja, aktiviranja in alarmiranja v Občini Šmartno pri Litiji.

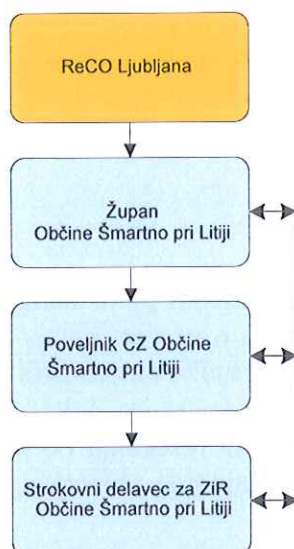
Poveljnik CZ skupaj s člani štaba CZ zbira podatke o posledicah v občini prek poverjenikov CZ, aktiviranih enot CZ, prostovoljnih gasilskih društev in drugih virov ter jih posreduje ReCO.

Za komuniciranje z ReCO je odgovoren poveljnik CZ občine oziroma njegov namestnik in strokovni delavec za ZIR.

V ta namen:

- v dogovoru z županom posreduje v ReCO Ljubljana podatke o prvih posledicah potresa na tel. številko 112, nato pa pisno prvo poročilo, iz katerega mora biti razviden obseg posledic potresa, število poškodovanih, porušениh ali delno porušениh objektov z njihovo lokacijo, podatki o morebitnih ruševinah, žrtvah, poškodovanih, o motnjah in poškodbi infrastrukture ter morebitnih verižnih nesrečah.
- pripravlja in objavlja informacije za obveščanje javnosti preko lokalnih medijev, kamor pošlje pisno informacijo po e-pošti oz. po faksu.

Obveščanje poteka prek telefonskih zvez in pozivnikov, v primeru nedelovanja telefonskih zveza pa prek sistema radijskih zvez ZARE preko kanala 17 (repetitorja na Jančah).

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ Občine Šmartno pri Litiji
P-2	Podatki o delavcih Občine Šmartno pri Litiji
P-15	Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči v Občini Šmartno pri Litiji

5.2.2. Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju

Obveščanje prebivalcev na prizadetem območju mora biti usklajeno z obveščanjem splošne javnosti.

Za obveščanje prebivalcev na prizadetem območju skrbi občina. Za posredovanje informacij in obveščanje prebivalcev sta odgovorna župan in poveljnik OŠCZ.

Občinski organi in službe, ki vodijo in izvajajo zaščito, reševanje in pomoč (župan in poveljnik CZ občine) vzpostavijo čim bolj neposreden stik in redno komuniciranje s prebivalci, da bi dosegli ustrezno zaupanje in odzivanje na njihove odločitve.

Prebivalce se obvešča predvsem o:

- posledicah potresa (materialni škodi, poškodovanih, pogrešanih, evakuiranih, mrtvih, porušeni/delno porušeni objektih),
- vplivu potresa na prebivalce in okolje,
- pomoči, ki jo lahko pričakujejo,
- ukrepih za omilitev posledic potresa,
- izvajanju osebne in vzajemne zaščite,
- sodelovanju pri izvajanju zaščitnih ukrepov,
- o oceni poškodovanosti objektov in primernosti za bivanje.

Poveljnik CZ občine skrbi, da se prebivalcem razdelijo napotki za ravnanje po potresu. Pripravljeni obvestila in napotki prebivalcem se objavijo preko sredstev javnega obveščanja (Radio 1 Geoss, ATV Signal) ali pa se razdelijo preko KS ali pošte, s tem da se jih odloži v poštni nabiralnik občanov. Občina za dodatne informacije lahko objavi posebno telefonsko številko.

P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov Občine Šmartno pri Litiji
D-7	Navodila prebivalcem za ravnanje ob potresu

5.2.3. Obveščanje splošne javnosti

Ljudje, ki živijo na območjih, izpostavljenih potresnemu tveganju, morajo biti seznanjeni s potresno nevarnostjo. Javnost mora biti o nesreči pravočasno in korektno obveščena, tako o obsegu nesreče in njenih posledicah kot tudi o aktivnostih za odpravo posledic.

Po aktiviranju občinskega načrta zaščite, reševanja ob potresu sta za obveščanje javnosti o izvajanju nalog zaščite, reševanja in pomoči iz občinske pristojnosti odgovorna poveljnik CZ občine in župan občine.

Naloge na področju obveščanja javnosti organizira in usklajuje občinska uprava v sodelovanju s poveljnikom CZ občine ter županom občine:

- pripravlja skupna sporočila za javnost,
- organizira in vodi tiskovno konferenco,
- spremlja poročanje medijev.

Obveščanje javnosti ob nesrečah poteka v medijih, ki morajo po predpisih (25. člen Zakona o medijih (Uradni list RS, številka 110/06 - UPB1 in 47/12)) na zahtevo državnih organov, javnih podjetij in zavodov brez odlašanja brezplačno objaviti nujno sporočilo, povezano z resno ogroženostjo življenja, zdravja ali premoženja ljudi, kulturne in naravne dediščine.

V takih primerih najprej občina pošlje sporočilo preko ReCO Ljubljana za takojšnjo objavo naslednjim medijem:

- Televizija Slovenija,
- Radio Slovenija,
- Slovenska tiskovna agencija,
- Lokalna sredstva obveščanja (Radio 1 Geoss, ATV Signal).

P-18	Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov Občine Šmartno pri Litiji
D-13	Navodilo za obveščanje javnosti ob nesreči

5.2.4. Alarmiranje prizadetega prebivalstva

Javno alarmiranje poteka v skladu s 33. členom Pravilnika o obveščanju in poročanju v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 26/2008).

Alarmiranje se izvaja ob potresu na naseljenem območju, ko so zaradi rušenj oziroma zaradi nastanka verižne reakcije kot posledice potresa ogrožena življenja ljudi, oziroma je potrebno začeti z izvajanjem določenih zaščitnih ukrepov (npr. kadar obstaja neposredna nevarnost plaz, porušitve stavb, objektov ipd.).

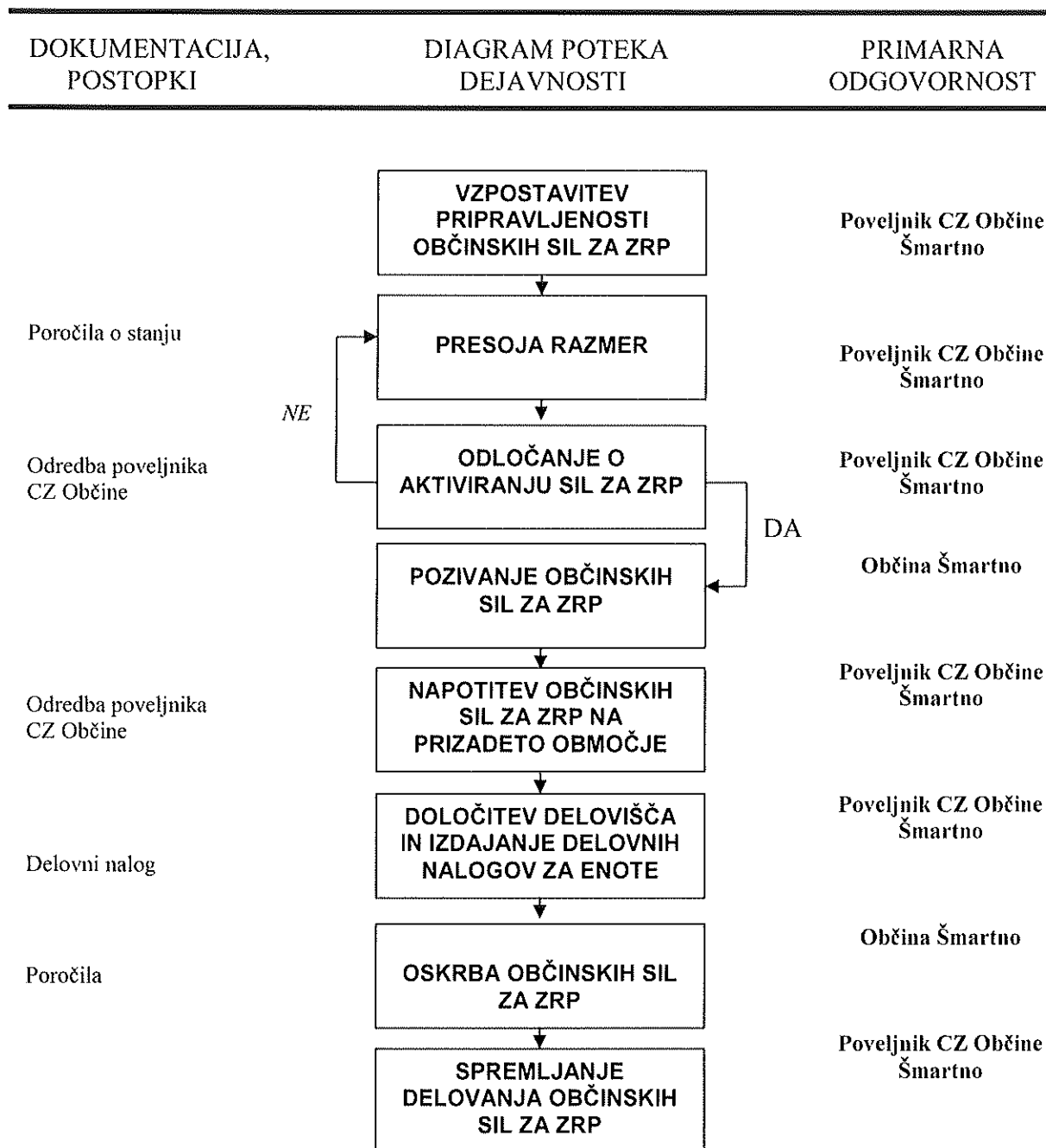
Odločitev o alarmiranju sprejme župan ali oseba, ki jo župan pooblasti, poveljnik CZ občine ali njegov namestnik ali vodja intervencije, ki zahtevo za sproženje siren posredujejo na ReCO. Regijski center za obveščanje Ljubljana izvaja javno alarmiranje v skladu z Uredbo o organizaciji in delovanju sistema opazovanja, obveščanja in alarmiranja (Uradni list RS, št. 105/2007).

ReCO lahko tudi samostojno proži sirene, brez predhodnega soglasja odgovornih oseb občine v primerih, ko razpolaga z informacijami o neposredni nevarnosti potresa.

Alarmnemu znaku za neposredno nevarnost sledi obvestilo o izvajanju zaščitnih ukrepov, preko lokalnih medijev.

6. AKTIVIRANJE SIL IN SREDSTEV ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

6.1. Aktiviranje organov vodenja in strokovnih služb

Shema 1: Aktiviranje sil in sredstev za ZRP

Po prejemu obvestila in prvih poročilih o posledicah močnejšega potresa (V EMS in več) na območju občine Šmartno pri Litiji, poveljnik CZ občine presodi trenutne razmere in oceni situacijo. Na podlagi razsežnosti in posledic potresa sprejme odločitev o aktiviranju občinskega načrta ob potresu in s tem tudi o aktiviranju:

- občinskih organov vodenja, strokovnih služb ter komisij;
- občinskih sil in sredstev za zaščito reševanje in pomoč.

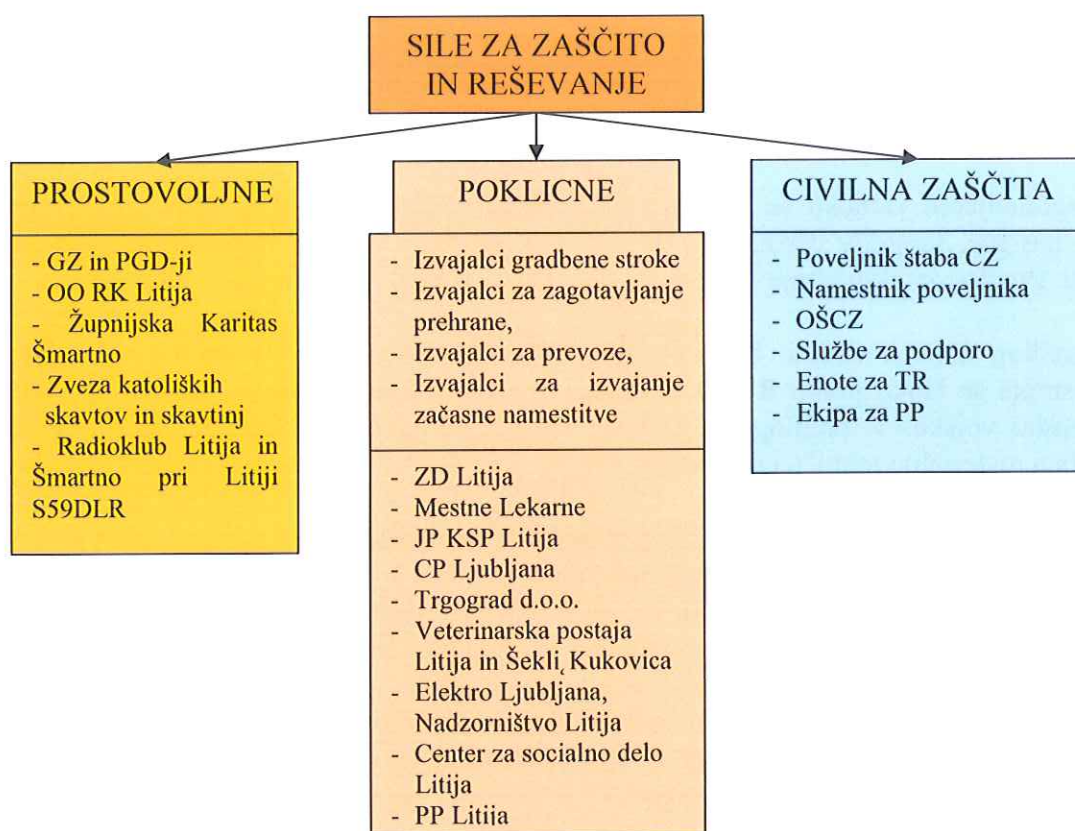
Glede na oceno stanja na terenu poveljnik CZ občine Šmartno pri Litiji ali njegov namestnik aktivira organe, ki so pristojni za operativno in strokovno vodenje zaščite, reševanja in pomoči in sicer:

- Štab za CZ občine Šmartno pri Litiji v operativni sestavi;
- Poverjenike za CZ in njihove namestnike v občini;
- Občinsko upravo Šmartno pri Litiji (potrebno število delavcev po seznamu);
- Občinsko komisijo za ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov.

Ob manjših dogodkih, kadar nastalo situacijo obvladajo posamezniki (lastniki ali uporabniki premoženja) oziroma organizacije, posredovanje sil za ZRP praviloma ni potrebno. Aktiviranje sil za ZRP tudi ni potrebno, ko nastalo situacijo obvladujejo redne službe (medicinske, vzdrževalci infrastrukture) in gasilci.

P-1	Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ Občine Šmartno pri Litiji
P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč Občine Šmartno pri Litiji
D-14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D-15	Vzorec delovnega naloga

6.2. Aktiviranje sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč

Shema 2: Pregled občinskih sil za zaščito, reševanje in pomoč

Odločitev o pripravljenosti in aktiviranju enot, služb in druge operativnih sestavov sil za ZRP, ki so v občinski pristojnosti, sprejme poveljnik CZ občine ali njegov namestnik.

Zahtevo za aktiviranje enot, služb in drugih operativnih sestav sil za ZRP, ki so v občinski pristojnosti, lahko podajo:

- vodja intervencije,
- župan,
- poveljnik CZ občine oziroma njegov namestnik,
- poslovodni organ gospodarske družbe, zavoda ali druge organizacije, ki mora skladno s predpisi o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami izdelati načrt zaščite in reševanja.

-

Za izvajanje zaščite, reševanja in pomoči ob nesreči poveljnik CZ občine Šmartno pri Litiji glede na oceno stanja aktivira enote Civilne zaščite ter druge sile za zaščito in reševanje:

- Prostovoljne gasilske enote na ogroženem območju
- Enote za tehnično reševanje
- Službe za podporo
- Ekipo za prvo pomoč
- KSP Litija d.o.o., Trgograd d.o.o.
- Zdravstveni dom Litija
- Center za socialno delo Litija
- Rdeči križ Slovenije - območno organizacijo Litija
- Župnijska Karitas Šmartno
- Veterinarska postaja Litija d.o.o., Veterinarska ambulanta Šekli&Kukovica d.o.o.

Za reševanje ob verižnih nesrečah, ki nastanejo ob potresu, kot so nesreča z nevarnimi snovmi ali najdbi neeksplodiranih ubojnih sredstev, občinski poveljnik CZ ali njegov namestnik zaprosi ReCO Ljubljana za aktiviranje ustreznih regijskih ali državnih enot.

Za zagotavljanje varnosti se predlaga aktiviranje Policijske postaje Litija, za zavarovanje kraja nesreče, urejanja cestnega prometa, zavarovanje območja, kjer se izvajajo zaščitni ukrepi. Predlog za aktiviranje Policije da občinski poveljnik CZ ali njegov namestnik.

Na predlog župana občine Šmartno pri Litiji, občinskega poveljnika CZ ali njegovega namestnika se lahko preko ReCO Ljubljana zaprosi za aktiviranje in uporabo zmogljivosti Slovenske vojske. V predlogu se navede število potrebnih vojakov Slovenske vojske in potrebna materialna tehnična sredstva.

Pozivanje občinskih pripadnikov CZ in drugih sil za zaščito, reševanje in pomoč se izvaja z mobilizacijskimi pozivi ECZ-4. Pozivanje izvaja služba za podporo OŠCZ v sodelovanju z občinsko upravo Šmartno pri Litiji, ki ureja tudi vse zadeve v zvezi z nadomestili plač in povračili stroškov, ki jih imajo pripadniki pri opravljanju dolžnosti v CZ oziroma pri zaščiti in reševanju.

Načini in postopki aktiviranja sil in sredstev za zaščito, reševanje in pomoč v občini Šmartno pri Litiji so opredeljeni v dokumentu o aktiviranju izvajalcev zaščite in reševanja, po katerem se v tem primeru tudi izvaja aktiviranje.

Seznam enot in mobilizacijski pozivi ECZ-5 za vse pripadnike CZ in pripadnike nevladnih organizacij in društev, ki so organizirani na ravni občine, so v občinskih prostorih, Tomazinova ulica 2, 1275 Šmartno pri Litiji.

6.3. Zagotavljanje pomoči v materialnih in finančnih sredstvih

V primeru nesreče se uporabijo najprej sredstva, ki so v lasti Občine Šmartno pri Litiji, Civilne zaščite Občine Šmartno pri Litiji ter sredstva prostovoljnih gasilskih društev v skladu s sklenjeno pogodbo o opravljanju javne gasilske službe. Po potrebi se uporabijo tudi sredstva šole in vrtca v skladu z medsebojnim dogovorom. Prav tako bi sodelovali s podjetniki, ki bi uporabljali lastno opremo (sklenjene pogodbe o sodelovanju).

V primeru potrebe po dodatnih sredstvih, ki jih ne bi mogli pridobiti znotraj občine, bi za pomoč prosili najprej sosednje občine (Litija, Ivančna Gorica, Trebnje, Mestna občina Ljubljana), nato regijo ali državo.

Pomoč je lahko v obliki strokovnjakov, zaščitne in reševalne opreme ali v obliki materialne pomoči.

Če občina ne more obvladati posledic nesreče z lastnimi silami, poveljnik CZ oziroma njegov namestnik s pisnim zahtevkom zaprosi za pomoč štab CZ za ljubljansko regijo. Poveljnik CZ za ljubljansko regijo presodi o prošnji in jo posreduje poveljniku CZ RS.

Materialna pomoč države pri odpravljanju posledic potresa obsega:

- posredovanje pri zagotavljanju posebne opreme, ki je na območju prizadetih občin ni mogoče dobiti (gradbena mehanizacija, električni agregati, naprave za prečiščevanje vode ipd.),
- pomoč v zaščitni in reševalni opremi,
- pomoč v pitni vodi, hrani, zdravilih, obleki, obutvi ipd.,
- pomoč v sredstvih za začasno nastanitev in oskrbo ljudi, ki so ostali brez strehe
- pomoč v finančnih sredstvih, ki jih občine potrebujejo za financiranje ukrepov in nalog pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje.

Prispelo pomoč prevzame občina v sodelovanju z štabom CZ občine in logističnem centrom.

O pomoči v finančnih sredstvih, ki jih občine potrebujejo za financiranje ukrepov in nalog pri zagotavljanju osnovnih pogojev za življenje, odloča Vlada RS.

P-5	Seznam zbirališč za zaščito, reševanje in pomoč Občine Šmartno pri Litiji
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za zaščito in reševanje, Občine Šmartno pri Litiji
P-10	Pregled gradbenih organizacij Občine Šmartno pri Litiji
P-11	Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine Šmartno pri Litiji
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij Občine Šmartno pri Litiji
D-14	Vzorec odredbe o aktiviranju sil in sredstev za ZRP
D-15	Vzorec delovnega naloga

7. UPRAVLJANJE IN VODENJE

7.1. Organi in njihove naloge

Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč je urejeno z zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Ur.l.RS, št. 51/06 – UPB1, 97/10). Operativno strokovno vodenje sil za ZRP ob nesreči se organizira in izvaja kot enoten sistem.

Intervencijo vodi vodja intervencije, ki je praviloma vodja gasilske intervencije. Ko se aktivira CZ, mora delovanje vseh enot, služb in operativnih sestavov za zaščito in reševanje biti v skladu z usmeritvami poveljnika CZ oz. vodje intervencije.

Za operativno vodenje in usmerjanje sil za ZRP v podjetjih, zavodih in organizacijah njihov organ upravljanja imenuje poveljnika CZ ali poverjenika CZ ter organizira enote in službe v skladu z merili za organiziranje, opremljanje in usposabljanje sil ZRP, ki jih izda vlada RS. Svoje delovanje ob nesreči koordinirajo s poveljnikom CZ občine ali vodjo intervencije.

7.1.1. Občinski organi

- Župan,
- Občinska uprava.

Posamezni občinski organi pri izvajanju zaščite, reševanja in pomoči ob potresu imajo naslednje naloge:

Župan Občine Šmartno pri Litiji:

Župan opravlja z zakonom predpisane naloge na področju zaščite in reševanja, predvsem pa:

- skrbi za izvajanje priprav za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami in uresničevanje zaščitnih ukrepov ter za odpravljanje posledic naravnih in drugih nesreč,
- imenuje poveljnika in štab civilne zaščite občine ter poverjenike za civilno zaščito,
- sprejme načrt zaščite in reševanja,
- vodi zaščito, reševanje in pomoč,
- določi organizacije, ki opravljajo javno službo oziroma naloge zaščite, reševanja in pomoči in organizacije, ki morajo izdelati načrte zaščite in reševanja,
- ugotavlja in razglša stopnjo požarne ogroženosti v naravnem okolju na območju občine,
- sprejema akte in ukrepe v vojnem stanju, če se občinski svet ne more sestati,
- v primeru naravne nesreče odloča o porabi rezervnih sredstev do višine, opredeljene v vsakokratnem odloku o proračunu občine oz. do največ 1.5% celotnega vsakoletnega proračuna občine. O porabi teh sredstev pisno obvešča Občinski svet. O porabi višjih zneskov odloča Občinski svet,
- v primeru nastale nevarnosti odredi evakuacijo ogroženih in prizadetih prebivalcev,
- predlaga pristojnemu organu razporeditev državljanov na delovno dolžnost, dolžnost v civilni zaščiti ter materialno dolžnost.

Občinska uprava Občine Šmartno pri Litiji:

- opravlja upravne in strokovne naloge zaščite, reševanja in pomoči,
- zagotavlja pogoje za delo poveljnika CZ in štaba CZ občine,
- zagotavlja informacijsko podporo organom vodenja na občinski ravni,
- pomaga pri vodenju zaščite, reševanja in pomoči ter pri odpravljanju posledic,
- zagotavlja administrativno podporo organom vodenja,

- zagotavlja pogoje za delo komisije za ocenjevanje škode;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti

Tajnik občinske uprave:

- na predlog poveljnika CZ odredi in koordinira ukrepe drugega osebja občinske uprave ter javnih podjetij in zavodov iz občinske pristojnosti.

7.1.2. Organi vodenja CZ

- Poveljnik CZ občine,
- Štab CZ občine,
- Poverjeniki.

Poveljnik CZ občine Šmartno pri Litiji:

Vodenje sil za zaščito in reševanje na nivoju občine opravlja poveljnik Civilne zaščite občine Šmartno pri Litiji, tako da:

- preverja intervencijsko pripravljenost sil in sredstev za zaščito in reševanje,
- vodi ali usmerja zaščito in reševanje ob naravnih in drugih nesrečah,
- skrbi za povezavo in usklajeno delovanje vseh sil za zaščito in reševanje,
- daje mnenje in predloge v zvezi s pripravi in delovanjem sil za zaščito in reševanje ter mnenja in predloge za odpravo škode, ki jo povzročijo naravne in druge nesreče,
- predlaga imenovanje štaba civilne zaščite,
- vodi podrejene štabe, enote, službe in druge sile, ki sodelujejo pri zaščiti in reševanju,
- uveljavlja zaščitne in druge nujne ukrepe ter nadzira njihovo izvajanje,
- odloča o uporabi sil in sredstev za zaščito in reševanje,
- usklajuje pomoč in dejavnosti za zaščito in reševanje pri odpravljanju posledic,
- pripravlja predloge odločitev organov civilne oblasti.

Poveljnik CZ občine lahko za vodenje posameznih intervencij za zaščito in reševanje določi vodjo intervencije.

Poveljnik civilne zaščite občine je za svoje delo odgovoren županu.

Reševalne akcije neposredno vodijo vodje enot oziroma služb civilne zaščite. Neposredno vodenje operativnih sestavov prostovoljnih organizacij in društev opravljajo pri reševalnih akcijah njihovi poveljniki oziroma vodje.

Štab CZ občine Šmartno pri Litiji:

- nudi poveljniku CZ strokovno pomoč pri vodenju nalog ZRP;
- pod vodstvom poveljnika CZ organizira in izvaja reševalne intervencije iz občinske pristojnosti;
- zagotavlja informacijsko podporo;
- zagotavlja logistično podporo intervencijskim silam za ZRP;
- opravlja administrativne in finančne zadeve.

Pri tem sodelujejo člani štaba, delavci občinske uprave ter drugi strokovnjaki, ki jih vključi v delo poveljnik. Poveljnik lahko za izvedbo posameznih nalog ustanovi ustrezne delovne skupine ali druga začasna delovna telesa.

Štab mora ob nesreči čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne reševalne pomoči. V tem pogledu tesno sodeluje z vodjo intervencije.

Dolžan se je osredotočiti na izdelavo strategije ukrepanja za zagotovitev osnovnih pogojev za življenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog ter nosilce koordinacije.

Štab zagotavlja potrebno logistično podporo reševalnim silam, ki obsega zagotavljanje zvez, opreme, materialov, transporta, informacijske podpore, prehrane, zdravstvenega in drugega varstva.

Poverjeniki

Naloge poverjenikov za Civilno zaščito in njihovih namestnikov so:

- spremljanje razmer in opozarjanje na preteče nevarnosti;
- usmerjanje izvajanja osebne in vzajemne zaščite ob naravnih in drugih nesrečah;
- usklajevanje zaščitnih ukrepov ter organiziranje izvajanja zaščite, reševanja in pomoči v skladu z odločitvami vodje intervencije;
- pomoč pri izvajanju umika iz ogroženih objektov ali območij;
- obveščanje in vzdrževanje drugih stikov z organi vodenja zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah;
- opravljanje drugih nalog glede na njihove možnosti.

7.1.3. Dolžnostne enote CZ, prostovoljne enote za ZRP

Reševalne akcije vodijo neposredno vodje dolžnostnih enot in služb CZ ter vodje prostovoljnih enot. Vodenje sil za zaščito, reševanje in pomoč na nivoju občine opravlja poveljnik CZ občine.

Javna gasilska služba:

- izvaja vse naloge ZRP ob požarih v skladu s pravili stroke,
- sodeluje in pomaga pri oskrbi s pitno vodo,
- sodeluje in pomaga pri izvedbi ukrepov ZRP po potresu,
- sodeluje ali izvaja zavarovanje lokacije in/ali območja nesreče ter infrastrukturnih naprav in napeljav po potresu,
- organizira ali sodeluje pri izvedbi takojšnjega začasnega umika prizadetih in ogroženih ljudi, živali in premoženja,
- izvaja določene naloge tehničnega reševanja po potresu,
- izvaja splošno reševalne naloge po potresu,
- sodeluje in pomaga pri izvajanju intervencijske sanacije in pri odpravi drugih posledic potresa.

Enote in službe Civilne zaščite:

- opravljajo naloge ZRP takrat, kadar jih ni mogoče zagotoviti s prostovoljnimi in poklicnimi izvajalci, javnimi službami, pogodbenimi izvajalci in drugimi.

Občinski pogodbeni izvajalci

- izvajalci gradbene stroke: -gradbeno tehnični posegi v prostoru o navodilu občinskega poveljnika CZ;
- izvajalci za zagotovitev prehrane: - priprava prehrane za potrebe sistema zaščite in

- reševanja;
- izvajalec za prevoze: - izvedba prevozov ljudi za potrebe sistema zaščite in reševanja
 - izvajalci za začasno nastanitev: - začasna nastanitev in osnovna oskrba ogroženih in prizadetih občanov.

P-3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč Občine Šmartno pri Litiji

7.1.4. Druga podjetja, zavodi, organizacije javnega značaja

Zdravstveni dom Litija:

- prva pomoč in nujna medicinska pomoč poškodovanim in obolelim ob potresu,
- sodelovanje z OŠCZ ob potresu.

Policijska postaja Litija:

- varovanje življenj, osebna varnost in premoženje ljudi na prizadetem območju;
- urejanje prometa v skladu z določenim prometnim režimom;
- vzdrževanje javnega reda;
- v skladu z nastalimi razmerami preprečuje, odkriva in preiskuje kazniva dejanja in prekrške;
- sodeluje pri izvajanju humanitarnih, oskrbovalnih, izvidovalnih in drugih nalog;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti v skladu z zakonom o organizaciji in delovnem področju ministrstev.

Elektro Ljubljana, nadzorništvo Litija:

- vzpostavi takojšen nadzor nad okvaro elektro infrastrukture;
- opravlja druge naloge iz svoje pristojnosti.

KSP Litija d.o.o.:

- vzdržuje sistem oskrbe s pitno vodo po potresu;
- zagotavlja izvedbo pogrebnih storitev večjega števila umrlih.

Trgograd d.o.o.

- vzpostavlja prometni režim s prometno signalizacijo v cestnem prometu na cestah iz svoje pristojnosti, glede na razmere ter prednosti;
- obvešča javnost ter prednostne uporabnike prometnih storitev o zaporah, omejitvah in drugih spremembah v cestnem prometu.

Veterinarske organizacije:

- nudenje prve veterinarske pomoči poškodovanim živalim,
- zasilni zakol poškodovanih živali,
- odstranjevanje živalskih trupel,
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov za zaščito živali.

7.1.5. Humanitarne in druge prostovoljne organizacije

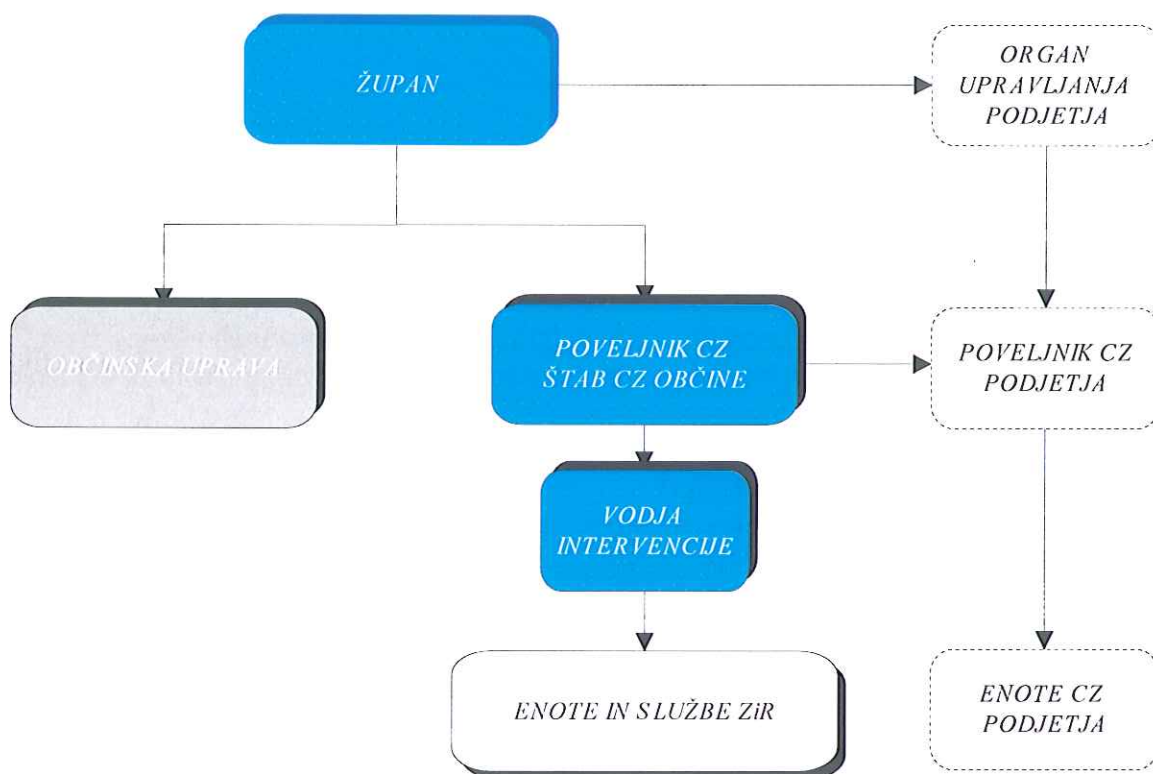
OO Rdečega križa Litija in Slovenski Karitas:

- sodelovanje pri oskrbi prizadetega prebivalstva z najnujnejšimi živili, oblačili, vodo in drugimi najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami

Zveza katoliških skavtov in skavtinja

- postavitve šotorišč za zasilno nastanitev in druga pomoč pri zasilni nastanitvi.

P-7	Pregled javnih in drugih službe, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za zaščito in reševanje Občine Šmartno pri Litiji
P-23	Pregled lokacij, načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih Občine Šmartno pri Litiji

7.2. Operativno vodenje

Shema 3: Shema vodenja sistema zaščite in reševanja v občini Šmartno pri Litiji

Vodenje je v rokah poveljnika štaba CZ občine Šmartno pri Litiji in občinskega štaba Civilne zaščite, vodij intervencij ter vodij reševalnih enot.

Dejavnosti zaščite in reševanja na območju občine operativno vodi poveljnik CZ občine, ki mu pri delu pomaga štab CZ občine.

Za vodenje posameznih intervencij za zaščito, reševanje in pomoč, lahko poveljnik CZ občine določi vodjo intervencije. Vodja intervencije vodi in koordinira potek intervencije in je za svoje in delo enote odgovoren poveljniku CZ občine, ki mu redno poroča o poteku intervencije.

Štab CZ občine mora ob nesreči čim prej vzpostaviti pregled nad stanjem na prizadetem območju, oceniti predvideni razvoj situacije, zagotoviti takojšnje ukrepanje z zagotovitvijo nujne pomoči, nato pa se osredotočiti na izdelavo strategije ukrepanja do zagotovitve

osnovnih pogojev za življenje, ki zajema določitev prednostnih nalog, človeške in materialne vire, operativne rešitve izvedbe zahtevnejših nalog ter nosilce koordinacije.

Štab CZ občine Šmartno pri Litiji ob nesreči organizira svoje delo na sedežu občine Šmartno pri Litiji, Tomazinova ulica 2, 1275 Šmartno pri Litiji.

Občina Šmartno pri Litiji zagotovi vse potrebno za nemoteno dela poveljnika CZ občine in štaba CZ občine Šmartno pri Litiji, kakor tudi nemoteno delo informacijskega centra, ki se formira ob potresu.

Posledice nesreče je treba čim prej ustrezno dokumentirati. Prav tako je treba dokumentirati tudi vse odločitve poveljnika Civilne zaščite občine in drugih organov. Za te naloge je odgovorna strokovna služba – občinska uprava, poveljnik in član štaba zadolžen za administracijo.

V primeru, da občina ne razpolaga z ustreznimi silami, poveljnik štaba CZ občine Šmartno pri Litiji, skladno z načelom postopnosti, zaprosi za pomoč v silah in sredstvih za zaščito, reševanje in pomoč poveljnika regijskega štaba CZ, ta pa glede na potrebe, poveljnika CZ RS.

7.3. Organizacija zvez

Pri prenosu podatkov in govornem komuniciranju se lahko skladno z Zakonom o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami ter Zakonom o elektronskih komunikacijah uporablja vsa razpoložljiva telekomunikacijska in informacijska infrastruktura, ki temelji na različnih medsebojno povezanih omrežjih. Prenos podatkov in komuniciranje med organi vodenja, reševalnimi službami in drugimi izvajalci zaščite, reševanja in pomoči poteka s storitvami ali zvezami, kot so:

- **storitve:**
 - o intranet zaščite in reševanja,
 - o elektronska pošta.
- **zveze:**
 - o radijske zveze (ZA-RE, ZA-RE DMR in ZA-RE PLUS, TETRA),
 - o satelitske zveze za prenos podatkov mobilnih enot,
 - o paketni radio za prenos podatkov in druge zveze, ki jih uporablja Zveza radioamaterjev Slovenije,
 - o sistem javne stacionarne telefonije,
 - o mobilna telefonija,
 - o prenosne bazne postaje mobilne telefonije,
 - o svetovni splet,
 - o elektronska pošta,
 - o telefaks,
 - o sistem zvez, ki jih uporablja SV.
 - o

7.3.1. Sistem radijskih zvez ZA-RE

Sistem zvez ZA-RE

Pri neposrednem vodenju akcij zaščite, reševanja in pomoči se uporablja sistem radijskih zvez zaščite in reševanja (ZA-RE) ter sistem osebne klica. Sistem zvez ZA-RE se obvezno uporablja pri operativnem vodenju intervencij in drugih zaščitnih ter reševalnih akcijah.

Telekomunikacijska središča tega sistema so v centrih za obveščanje, prek katerih se zagotavlja povezovanje uporabnikov v javne in zasebne telekomunikacijske sisteme ter med centri za obveščanje.

Sistemi radijskih zvez ZA-RE so namenjeni vsem izvajalcem nalog v okviru sistema zaščite in reševanja. To pomeni, da ga uporabljajo gasilci, gorski reševalci, jamarji, kinologi, idr., kot tudi upravni organi, ki izvajajo naloge na tem področju. Sistem se uporablja za obveščanje, vodenje in izvajanje intervencij. Na območju ljubljanske regije deluje 6 repetitorjev.

Za povezavo z Regijskim centrom za obveščanje Ljubljana preko tega sistema se uporablja repetitor na kanalu:

- kanal 17 – JANČE, pogojno pa tudi prek delovnega kanala 37.

Vodja enote se mora pri prihodu na mesto intervencije prijaviti v ReCO. Prijavi se prek repetitorskega kanala 17, po prijavi ga ReCO preusmeri na matični simpleksni kanal za delo enote na terenu.

Občina Šmartno pri Litiji ima določen simpleksni kanal 37, nato pa jim lahko ReCO določi drugi delovni kanal. Uporabnik mora biti v stanju pripravljenosti na matičnem kanalu.

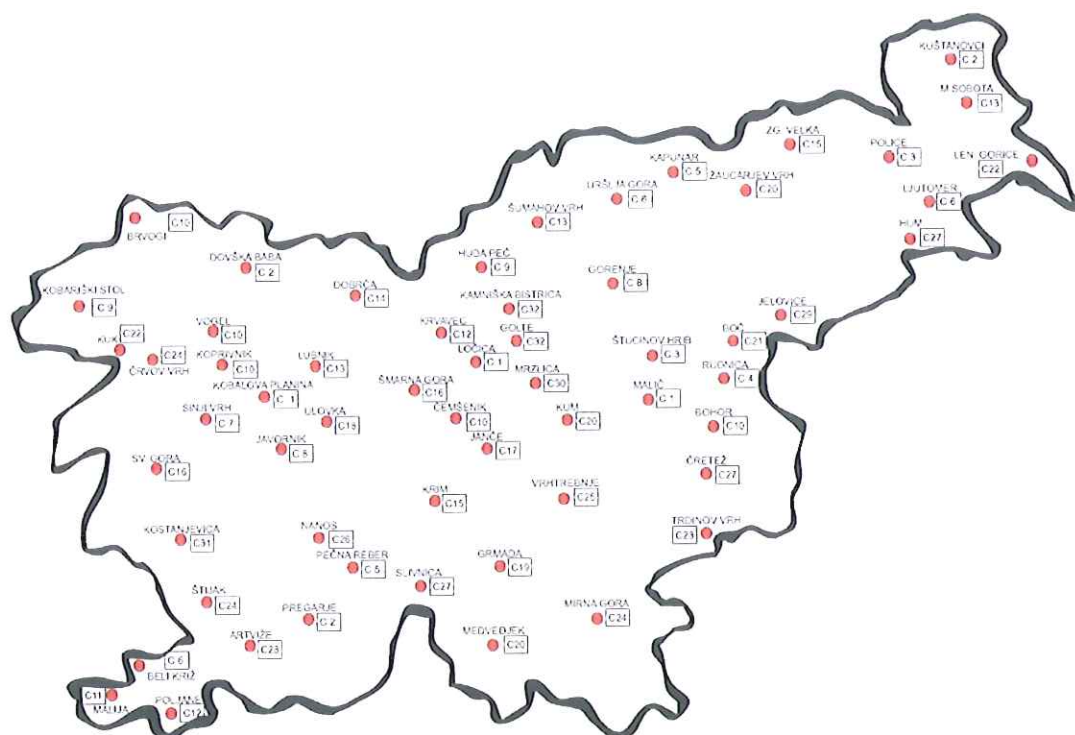
Po opravljenem klicu na nekem drugem kanalu je potrebno radijsko postajo nemudoma naravnati na matični kanal. Uporaba drugih kanalov brez utemeljenega razloga ni dovoljena. Ob koncu intervencije se poroča ReCO (prek kanala 17). Podrobnejša navodila za uporabo sistema ZA-RE so v prilogi (D-7).

Gasilci uporabljajo simpleksni kanal radijskih zvez ZA-RE, ki ga določi ReCO Ljubljana. Reševalna vozila službe nujne medicinske pomoči imajo vgrajene radijske postaje sistema zvez ZA-RE+.

V primeru, da so v naloge zaščite in reševanja vključeni tudi zrakoplovi Slovenske policije in Slovenske vojske, se za medsebojno komuniciranje uporabljajo Klicni znak radijskega sistema ZA-RE Letalske policijske enote oziroma Radijski imenik 15. Brigade VL.

Uporaba mobilnih repetitorskih postaj ZA-RE

Mobilne repetitorske postaje se uporabljajo za nadomestilo izpadlih repetitorskih postaj radijske mreže sistema zvez ZA-RE ali za izboljšanje delovanja te mreže, če gre za lokacijo s slabšo pokritostjo z radijskim signalom ZA-RE ali za potrebe po dodatnem repetitorju zaradi povečanega radijskega prometa oziroma zahteve zaradi organizacije prometa radijskih zvez ZA-RE ob nesreči.

Slika 7: Repetitorske postaje s kanali sistema ZA-RE

Podsistem osebnega klica

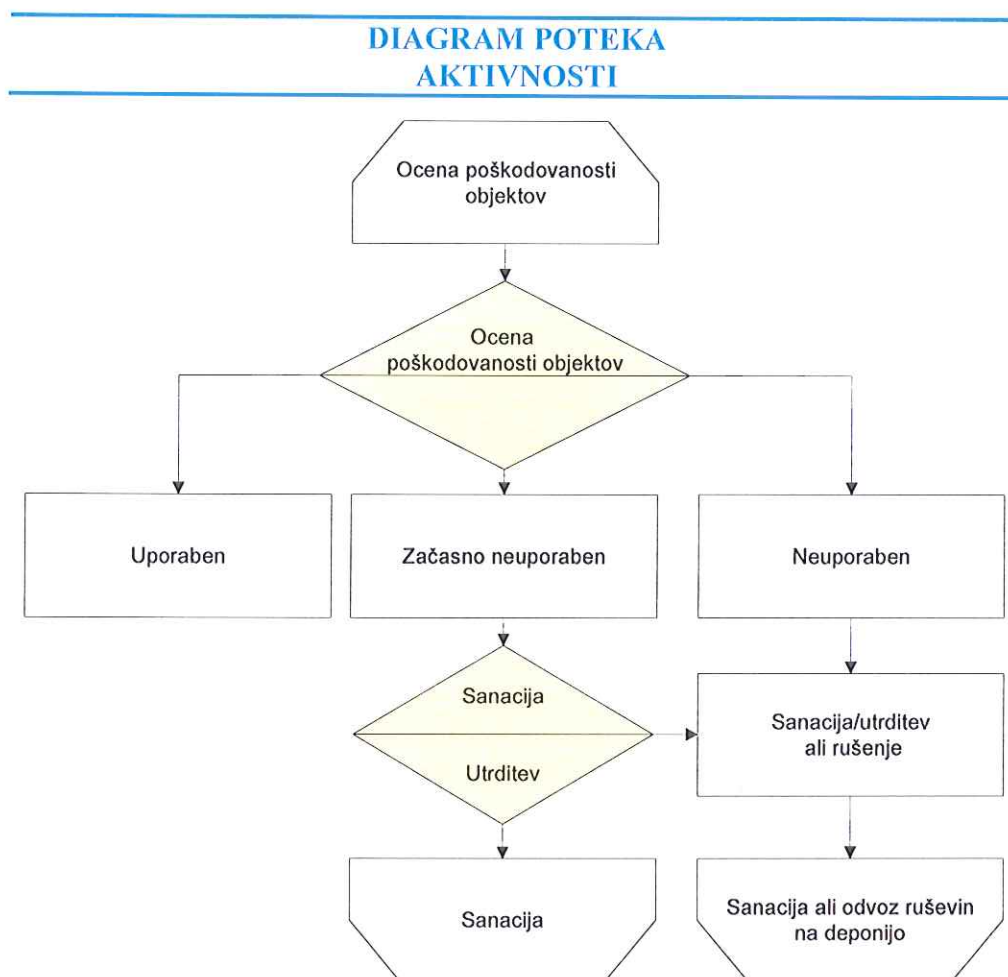
V sistemu zvez ZA-RE deluje tudi podsistem osebnega klica (pozivniki). Ta omogoča pošiljanje pisnih sporočil imetnikom sprejemnikov osebnega klica. Sporočila pošilja pristojni regijski center za obveščanje.

P-49	Imenik uporabnikov telefonskih zvez, radijskih postaj, pozivnikov ter elektronske pošte na področju zaščite in reševanja
D-4	Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči

8. ZAŠČITNI UKREPI TER NALOGE ZAŠČITE, REŠEVANJA IN POMOČI

8.1. Zaščitni ukrepi

8.1.1. Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi po potresu (ocena poškodovanosti objektov)

Po potresu poveljnik CZ občine oziroma njegov namestnik takoj skliče člane občinskega štaba CZ in del ekipe za podporo (zveze). Sklic se izvede po telefonu oziroma po kurirju, če so telefonske zveze prekinjene. Zadolženi člani štaba CZ občine prek poverjenikov za CZ ali namestnikov poverjenikov CZ in poveljnikov PGD pridobijo podatke o posledicah potresa. O nastali situaciji po potresu poveljnik CZ občine obvesti ReCO in župana občine, obveščanje občanov prek lokalnih medijev pa zagotovi zadolženi član občinskega štaba CZ. Po oceni stanja občinski štab CZ aktivira komisijo za ocenitev poškodovanosti objektov in njihove uporabnosti.

Po potresu je pomembno čimprej ugotoviti, koliko je poškodovanih objektov (stavb in gradbeno-inženirskih objektov), ki jih je s preprostimi ukrepi možno hitro sanirati ali utrditi, koliko objektov je porušenih ali tako močno poškodovanih, da jih ni mogoče popraviti, ter koliko prebivalcem je potrebno zagotoviti začasno prebivališče.

Za učinkovito delovanje takoj po potresu sta posebnega pomena poznavanje potresne odpornosti in ranljivosti ter ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti tistih objektov, v katerih se načrtujejo dejavnosti civilne zaščite (npr. gasilski domovi), reševalne in zdravstvene dejavnosti (zdravstveni dom) ter vseh tistih rezervnih objektov, v katerih bi te dejavnosti lahko potekale zaradi povečanja potreb (dom za ostarele, šola, vrtec). Prav tako je potrebno ugotoviti stanje komunalne infrastrukture in takoj začeti popravilo električnih napeljav in transformatorjev, telefonskega omrežja, vodovodov, pa tudi energetskih objektov, ki so zaradi potresa nehali delovati. Ugotoviti je treba stanje prometnic ter očistiti ruševine z ulic, podpreti ali popraviti poškodovane mostove in urediti obvoze.

Zaradi učinkovitega ukrepanja po potresu je treba čim prej pripraviti oceno poškodovanosti in uporabnosti objektov. Na podlagi teh ocen se pridobijo podatki o potrebni količini šotorov, prikolic in montažnih hiš za začasno nastanitev prebivalstva. Na podlagi ugotovitev je treba čim prej narediti načrt:

- nujnih rušenj in odstranitve objektov ali delov objektov, ki grozijo s porušitvijo, in odstranitve razrahljanih ruševin,
- določitve in ureditve lokacij za postavitev začasnih prebivališč,
- odvoza ruševin,
- zmanjšanja ali odstranitve težkih obtežb,
- začasnega odranja in podpiranja objektov,
- vodoravnega opiranja,
- vgrajevanja vezi, podpornih zidov, polnilnih elementov in zunanjih podpornih elementov.

Ugotavljanje poškodovanosti in uporabnosti objektov zahteva usklajeno delovanje večjega števila strokovno usposobljenih ekip, ki jih sestavljajo gradbeni inženirji in tehniki ali arhitekti ter lokalni vodniki, ki poznajo razmere na terenu. Za izvedbo te naloge se vključi komisija za ocenitev uporabnosti objektov regije.

Prva ocena poškodovanosti in uporabnosti objektov mora biti izdelana že v nekaj dneh po potresu, odvisno od obsega posledic. Njen namen je zagotoviti kar najhitrejšo oceno potrebne pomoči ter opozoriti prebivalce na nevarnosti, ki jih predstavljajo poškodovani objekti. Pri ocenjevanju poškodovanosti in uporabnosti objektov poteka sodelovanje s komisijo za oceno škode. Objekti se na podlagi pregleda, ki ga opravijo navedene strokovne ekipe, označijo in razvrstijo na:

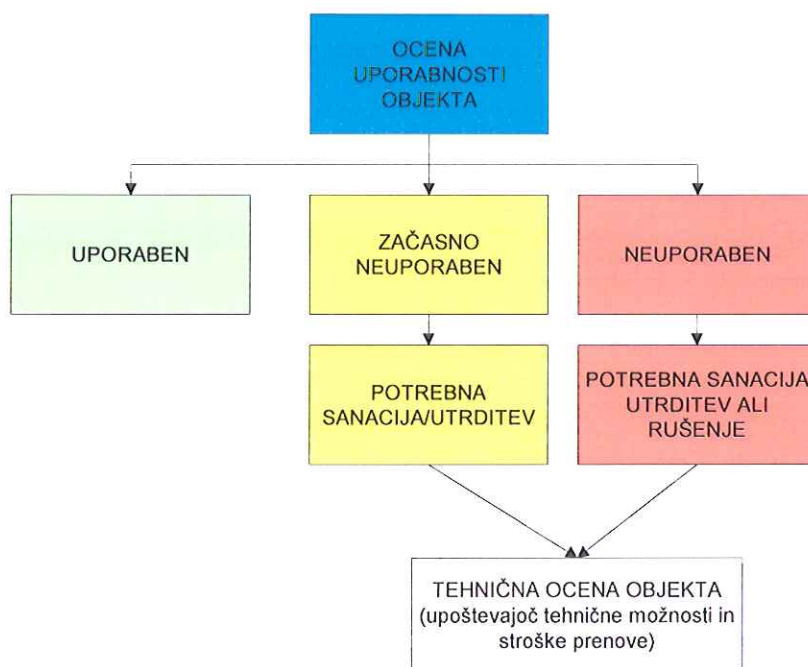
Barva	Klasifikacija	Opis stanja
	uporaben objekt,	Objekt je, razen na območjih, ki so zaradi lokalnih nevarnosti posebej označena kot nevarna, varen za uporabo.
	začasno neuporaben objekt,	Objekt, ki ga je potres tako poškodoval, da bi ga utegnil močnejši naknadni popotresni sunek uničiti. Stavbe ni dovoljeno uporabljati, dokler se s tako imenovano tehnično oceno ne izdela dokončne ocene stanja. Vstop je dovoljen le na lastno odgovornost in samo za časovno omejeno obdobje.
	neuporaben objekt,	Objekt je zelo hudo poškodovan, obstaja nevarnost delne ali popolne porušitve. Takoj je treba zagotoviti varnostne ukrepe. Vstop brez posebnega pooblastila je strogo

prepovedan. Oznaka ne pomeni obveznega rušenja.

Preglednica št. 6: Klasifikacija uporabnosti objektov

Pri izdelavi ocene uporabnosti imajo prednost stavbe, katerih delovanje je pomembno za zaščito, reševanje in pomoč. To so predvsem zdravstveni dom, gasilski domovi, idr. Poseben pristop zahtevajo tudi t.i. inženirski objekti, kot so premostitveni objekti na komunikacijah, energetske objekti, infrastrukturni objekti, nekateri industrijski objekti, in drugo.

Pristop k izdelavi ocene uporabnosti stavbe temelji na vnaprej pripravljenem in delno predizpolnjenem vprašalniku. Vsi pristopi temeljijo na vizualnem pregledu, poškodovanost in uporabnost stavb pa se ocenjujeta komisijsko, uporablja se enofazni pristop k ocenjevanju uporabnosti stavb po potresu.

V procesu obnove je treba za vse začasno neuporabne in neuporabne objekte izdelati tako imenovano tehnično oceno objekta, v kateri je treba ovrednotiti tehnične možnosti za sanacijo oziroma utrditev in stroške prenove ali rušenja.

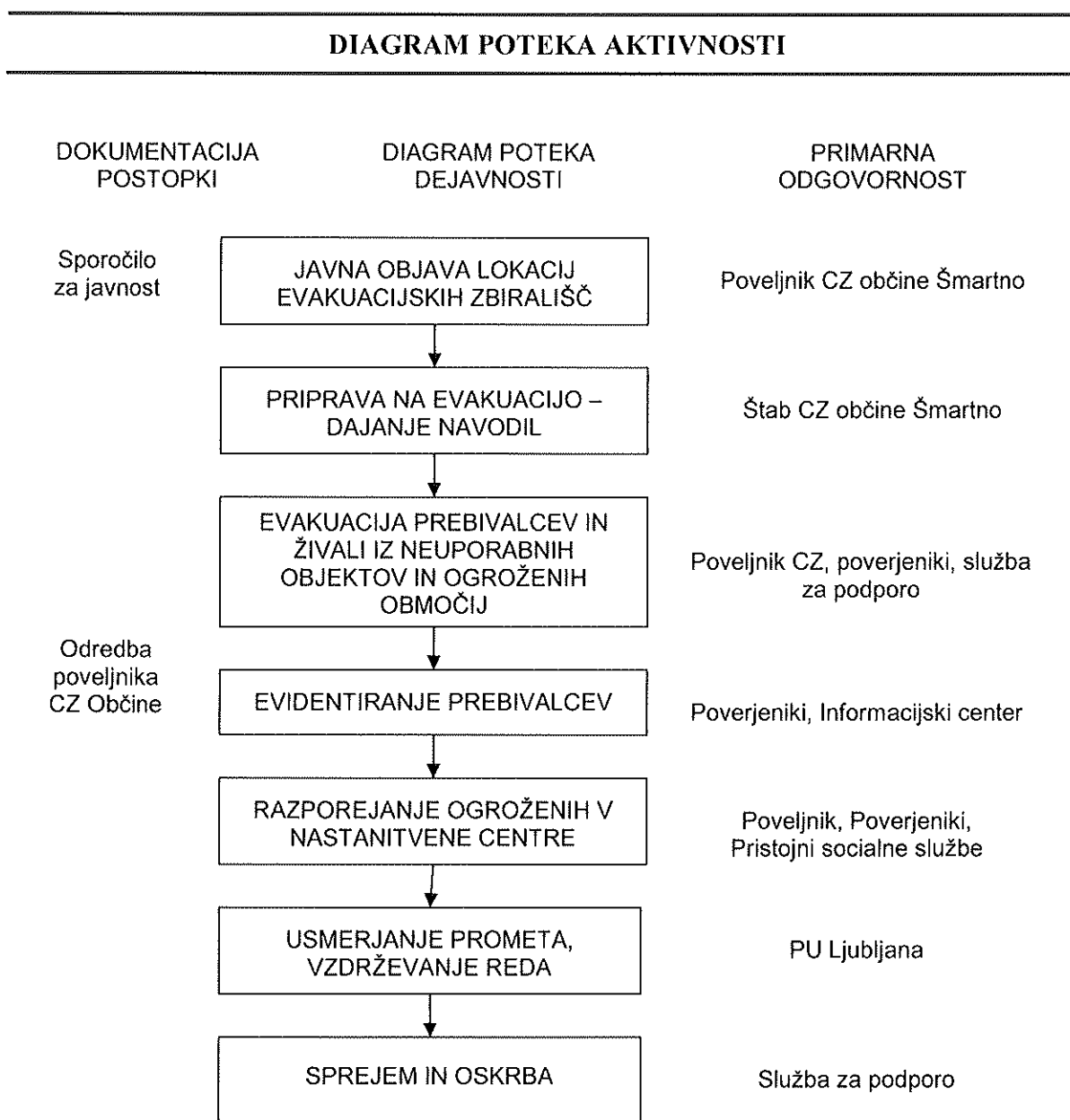
Prostorski, urbanistični, gradbeni in drugi tehnični ukrepi se uveljavljajo pri načrtovanju in urejanju prostora ter naselij in pri graditvi objektov z namenom, da se preprečijo oziroma zmanjšajo škodljivi vplivi potresa ter da se omogoči ZRP. Med te ukrepe spadajo tudi:

- določitev in ureditev lokacij za postavitev začasnih prebivališč,
- določitev in ureditev lokacij odlagališč za začasno odlaganje ruševin in drugih materialov,
- zagotovitev površin za pokop večjega števila umrlih ljudi in poginulih živali,
- določitev odlagališč posebnih odpadkov,
- določitev in ureditev lokacij oziroma objektov za zbiranje in začasno skladiščenje nevarnih snovi iz gospodinjstev, industrije in drugih dejavnosti,
- vzpostavitev komunikacij in določitev obhodnih poti.

Naloge izvajalcev ukrepov	Izvajalci
Ocenjevanje poškodovanosti objektov in njihove uporabnosti	Komisija za ocenjevanje poškodovanosti in uporabnosti objektov
Izselitev prebivalcev iz neuporabnih objektov in nevarnih območij	Občani, poveljnik CZ občine, štab CZ občine, gasilci
Rušenje neuporabnih objektov in delov objektov (dimniki, poškodovana ostrešja, ipd.)	Podjetja, pristojna za gradbene zadeve, gasilci
Sanacija oziroma ojačitev delno poškodovanih objektov	Podjetja, pristojna za gradbene zadeve
Odstranjevanje ruševin, popravilo mostov, ureditev obvozov	Organi, pristojni za ceste in gradbeništvo
Določitev lokacij in postavitve zasilnih (začasnih) prebivališč	Štab CZ občine in enote CZ,
Zaščita obstoječih objektov, naprav, ki so nujno potrebni za opravljanje življenjsko pomembnih dejavnosti (komunalne dejavnosti, oskrba z vodo, telekomunikacije, zdravstveno varstvo)	Uporabniki, upravljavci
Ocena škode	Komisija za ocenjevanje škode
Določiti lokacije deponij nevarnih odpadkov, deponij ruševin, rezervnih pokopališč	Občinska uprava

P-33 Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

8.1.2. Evakuacija

Shema 4: Shema poteka evakuacije

Evakuacija je organiziran umik prebivalcev z ogroženega na varnejše območje in se izvaja, če ni mogoče z drugimi ukrepi zagotoviti njihove varnosti.

Evakuacijo lahko odredi **župan** prizadete občine, v nujnih primerih pa tudi pristojni **poveljnik CZ občine**. Prebivalci se ob potresu praviloma ne evakuirajo z območja, ki ga je prizadel potres; če je le mogoče, se uredijo nastanitvene zmogljivosti na prizadetem območju, čim bližje njihovim domovom. Če vseh ni mogoče namestiti na lokacije v domači občini, se del prebivalcev evakuira v sosednje, neprizadete občine ali regije.

Z ogroženega območja prednostno evakuiramo nekatere skupine prebivalcev, zlasti bolne in ostarele, invalide, rekonvalescente, nosečnice ter matere in samohranilce z nepreskrbljenimi

otroki. Evakuacija lahko obsega tudi nujno preselitev živine in drugih domačih živali, kulturne dediščine ter dobrin, ki so nujne za življenje.

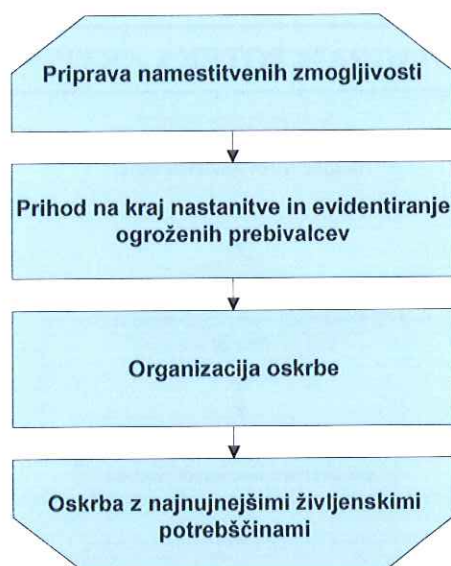
Evakuacijo organizira občina skladno z načrtom zaščite in reševanja. Pri evakuaciji sodelujejo enote CZ, gasilci, Policija, po potrebi tudi Slovenska vojska. V kolikor se izvaja evakuacija na območju dveh ali več občin, jo usmerja in usklajuje pristojni regijski poveljnik CZ.

Glede na način pozidave v občini (večinoma pritlične in enostanovanjske hiše) poseben načrt evakuacije z določitvijo evakuacijskih poti in zbirališč ni potreben. Načrt začasne evakuacije pripravijo samo organizacije, ki upravljajo objekte, kjer se zbira večje število ljudi (OŠ Šmartno, Vrtec Ciciban, Dom Tisje). Ker nobena javna zgradba v občini ni povsem varna, se lahko omogoči ponoven vstop v zgradbe šele po presoji poškodovanosti oz. uporabnosti zgradbe. V primeru poškodovanosti javnih in upravnih zgradb bi se nemoten potek dejavnosti zagotovilo v okviru razpoložljivih nepoškodovanih javnih prostorov.

P-20	Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce Občine Šmartno pri Litiji
P-21	Pregled objektov, kjer je možna začasna namestitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti ter lokacije, primerne za postavitev zasilnih prebivališč Občine Šmartno pri Litiji
D-105	Navodilo za izvajanje evakuacije

8.1.3. Sprejem in oskrba ogroženih prebivalcev

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Sprejem in oskrba ogroženih ter prizadetih prebivalcev obsegata:

- evidentiranje ogroženih prebivalcev,
- urejanje sprejemališč,
- urejanje začasnih prebivališč (če je le mogoče, prebivalce namestimo v zidane objekte oziroma v bivalnike, v nujnih primerih pa v šotore),
- nastanitev prebivalstva,

- oskrba z najnujnejšimi življenjskimi potrebščinami (pitno vodo, hrano, obleko, električno energijo, nujno zdravstveno oskrbo, psihosocialno pomočjo, obveščanjem in izobraževanjem šoloobveznih otrok),
- zbiranje in razdeljevanje humanitarne pomoči.

Začasno nastanitev odreja poveljnik CZ občine.

Za izvedbo skrbi in jo usklajuje štab CZ ob pomoči poverjenikov CZ ter prostovoljnih humanitarnih in drugih organizacij (gasilska društva,...).

Nastanitev se zagotavlja le, če morajo biti prebivalci evakuirani več kot šest ur ponoči in v primeru zelo slabega vremena.

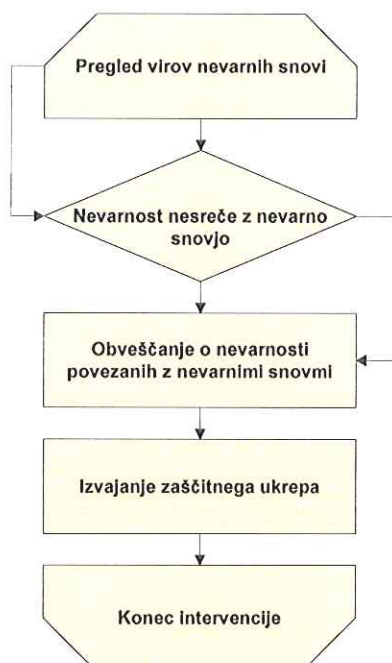
Župan lahko izjemoma odredi, da morajo lastniki ali uporabniki stanovanjskih hiš začasno sprejeti v stanovanje evakuirane ter ogrožene osebe, če njihove nastanitve ni mogoče zagotoviti na drug način.

V kolikor občinske kapacitete ne zadoščajo, se občina poveže s sosednjimi občinami. Če tudi v sosednji občinah kapacitete ne zadoščajo, občina zaprosi za pomoč štab CZ za ljubljansko regijo, ki vodi koordinacijo pomoči s sosednjimi regijami oziroma prošnjo za pomoč posreduje na državo.

- P-20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce**
P-22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v Občini Šmartno pri Litiji
P-25 Pregled človekoljubnih organizacij Občine Šmartno pri Litiji
D-106 Navodilo za sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev

8.1.4. Radiološka, kemijska in biološka zaščita

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Ob potresu nastane tudi nevarnost, da zaradi poškodb na objektih in napravah, kjer se proizvajajo, uporabljajo, hranijo ali prevažajo nevarne snovi, pride do nenadzorovanega uhajanja teh snovi v okolje. Na celotnem prizadetem območju je potrebno poostriži nadzor nad nevarnimi snovmi in ravnanjem z njimi. Potres lahko posredno povzroči tudi jedrsko in radiološko nesrečo.

Nadzor izvajajo prebivalci, gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki proizvajajo, uporabljajo, hranijo ali prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi, občina ter pristojni državni organi. Ob potresu je potrebno organizirati tudi zbiranje in odstranjevanje raznih kemikalij, ki se nahajajo v industriji, na kmetijah in po gospodinjstvih. Posebno pozornost je treba nameniti tudi morebitnim iztekanjem nafte in naftnih derivatov, katerih uporaba je najbolj razširjena.

RKB-zaščita obsega:

- evidentiranje virov tveganja zaradi nevarnih snovi,
- izvidovanje nevarnih snovi v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija, preprostejše analize),
- ugotavljanje in označevanje meja kontaminiranih območij,
- ugotavljanje prenehanja radiološke in kemijske nevarnosti,
- jemanje vzorcev za analize in preiskave,
- usmerjanje, usklajevanje in izvajanje zaščitnega ukrepa,
- dekontaminacija ljudi in opreme,
- zbiranje in odstranjevanje nevarnih snovi.

Na ravni regije je ustanovljena enota za RKB izvidovanje, ki odkriva nevarne snovi v okolju (detekcija, identifikacija, dozimetrija in enostavnejše analize). Prav tako ugotavlja in označuje meje kontaminiranih območij ter jemlje vzorce na terenu, za zahtevnejše analize in preiskave v sodelovanju z državno enoto ELME (ekološki laboratorij z mobilno enoto pri Inštitutu Jožef Štefan). Ravno tako se po potrebi preko ReCO zaprosi za pomoč državna pogodbeni podjetja za odvoz nevarnih snovi. Tako v primerih, kjer so udeležene nevarne snovi (zbiranje in odvoz nevarnih odpadkov), posreduje podjetje KEMIS d.o.o. (Pot na Tojnice 42, Vrhnika).

RKB-zaščito organizirajo in pri izvajanju zaščitnega ukrepa sodelujejo gospodarske družbe, zavodi in druge organizacije, ki v svojem delovnem procesu uporabljajo, proizvajajo, prevažajo ali skladiščijo nevarne snovi ter občina skupaj z gasilsko enoto širšega pomena, ki deluje pri PGD Šmartno pri Litiji.

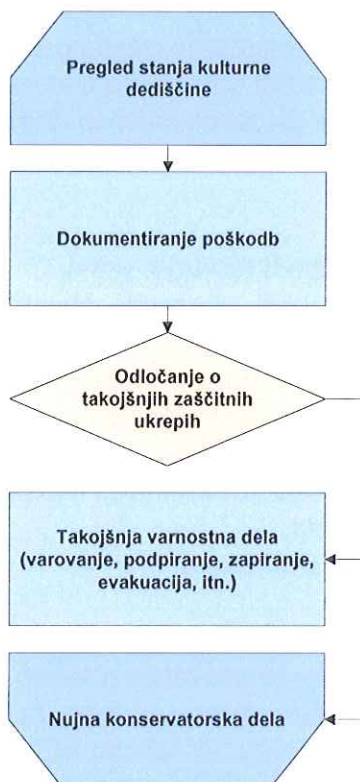
Vse sile, ki intervenirajo na območju, pri katerem je možno, da pride do nenadzorovanega uhajanja nevarnih snovi v okolje, morajo imeti zagotovljeno osebno zaščitno opremo (zaščitne maske z ustreznimi filtri, izolirni dihalni aparati, gumijasti kombinezoni). Ob pojavu večje onesnaženosti z nevarnimi snovmi, ko občina nima ustreznih strokovnih ekip, poveljnik CZ občine zaprosi poveljnika CZ za ljubljansko regijo za pomoč.

P-36 Pregled začasnih odlagališč za nevarne odpadke

P-37 Pregled dekontaminacijskih postaj

8.1.5. Zaščita kulturne dediščine

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Zaščita kulturne dediščine obsega priprave in izvajanje ukrepov za zmanjšanje nevarnosti ter preprečevanje škodljivih vplivov potresa na kulturno dediščino. Priprave in ukrepe za zaščito kulturne dediščine izvajajo lastniki in uporabniki oziroma upravljavci kulturne dediščine, organizacije za varstvo kulturne dediščine, občina in država. Pri izvajanju zaščite kulturne dediščine ob nesreči po potrebi sodelujejo tudi ustrezne enote in službe Civilne zaščite, gasilske enote ter druge sile za zaščito, reševanje in pomoč.

V kolikor je prišlo do poškodb kulturne dediščine, lahko njihovi upravljavci zaprosijo za pomoč tudi enote in službe za zaščito, reševanje in pomoč. Za pomoč upravljavci ali občina zaprosijo tudi ustrezne strokovnjake za varstvo kulturne dediščine. Dokumentiranje poškodb, nastalih na objektih in vsebini kulturne dediščine (slike, spomeniki...), opravijo strokovnjaki s področja varstva kulturne dediščine. Stavbno kulturno dediščino je treba čim prej zavarovati pred vremenskimi vplivi, premično pa premestiti v ustrezne objekte, kjer se lahko izvedejo tudi najnujnejša konzervatorska dela.

Ministrstvo, pristojno za kulturo, vodi register nepremične kulturne dediščine, ki je osrednja zbirka podatkov o tej dediščini na območju Republike Slovenije. Dostopen je na spletni strani <http://rkd.situla.org>.

Kulturna dediščina se identificira na osnovi mednarodnega razpoznavnega znaka varstva kulturnih dobrin. S tem znakom naj bi bili označeni vsi kulturni spomeniki, pomembni za kulturno in duhovno dediščino naroda.

Slika 8 Označevanje nepremičnin

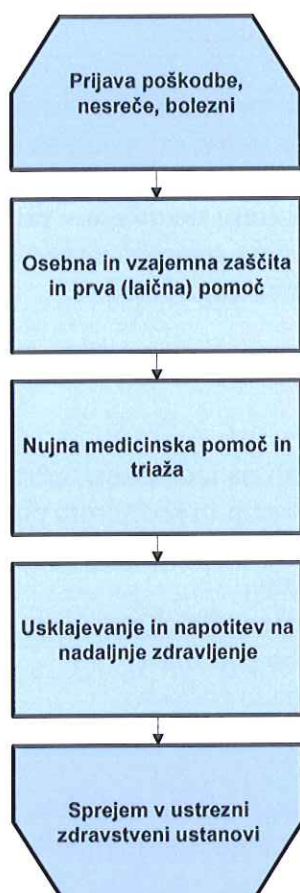
V občini Šmartno pri Litiji potres ogroža evidentirane pomembnejše objekte kulturne dediščine predvsem grad Bogenšperk, cerkve, kapelice in kužna znamenja.

P-38 Pregled območij, objektov in predmetov kulturne dediščine

8.2. Naloge zaščite, reševanja in pomoči

8.2.1. Prva pomoč in nujna medicinska pomoč

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

V okviru prve pomoči ob potresu intenzitete VI EMS ali višje stopnje se izvajajo le najnujnejši ukrepi za ohranitev življenja in varovanje zdravja ljudi na prizadetem območju. Namen dajanja prve pomoči je, da poškodovani lahko čim prej in v kar najboljšem stanju

pride do strokovne medicinske pomoči oziroma zdravljenja. Naloge izvajanja prve pomoči izvaja ekipa za prvo pomoč občine, organizirana v okviru Območne organizacije RK Litija in Gasilske zveze Šmartno.

Naloge, ki jih izvajajo ekipe prve pomoči, obsegajo:

- prva pomoč poškodovanim in obolelim,
- pomoč pri triaži,
- pomoč pri dekontaminaciji poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri prevozu lažje poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri negi poškodovanih in obolelih,
- sodelovanje pri izvajanju higiensko-epidemioloških ukrepov.

Pri izvajanju teh nalog po potrebi sodeluje tudi vojaška zdravstvena služba.

Nujno medicinsko pomoč (NMP) ob potresu izvajajo službe nujne medicinske pomoči, organizirane na primarni in sekundarni ravni zdravstvene dejavnosti skladno s smernicami za delovanje sistema nujne medicinske pomoči ob množičnih nesrečah, in sicer Služba NMP ZD Litija.

Predbolnišnični del ukrepov sistema NMP v množičnih nesrečah obsega štiri temeljne sklope:

- aktivnosti na poti do kraja nesreče,
- prihod na kraj nesreče,
- organizacijo službe NMP na kraju nesreče,
- prevoz pacientov v zdravstvene ustanove .

Iz mesta za zdravstveno oskrbo se po opravljeni retriži ponesrečenci napotijo v druge zdravstvene ustanove, o čemer odloča glavni zdravnik na mestu nesreče.

Helikopter se za nudenje NMP ob potresu uporablja v primerih, ko se v skladu z medicinsko stroko zagotovi učinkovitejše reševanje ponesrečencev. O nudenju medicinske pomoči ob potresu s helikopterjem odloča dežurna ekipa NMP.

Slovenska vojska in Policija zagotavljata helikopterske prevoze za NMP ob potresu ter za prevoz poškodovanih.

Ukrepanje na bolnišnični ravni temelji na izdelanem načrtu delovanja bolnišnice ob množični nesreči. Ukrepi so prilagojeni organizaciji in prostorom posamezne bolnišnice ter obsegajo:

- aktiviranje in vodenje bolnišnice ob množičnih nesrečah,
- sprejem in registracijo pacientov,
- triažo, reorganizacijo bolnišnice in prostorov
- primarno in bolnišnično oskrbo pacientov,
- tehnično, materialno in logistično podporo,
- sodelovanje z mediji in zagotavljanje varnosti.

Ekipa prve pomoči CZ se aktivira na podlagi odločitve poveljnika CZ občine takrat, kadar zaradi velikega števila poškodovanih v rušilnem potresu pomoč rednih zdravstvenih služb ni zadostna.

P-27	Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj Občine Šmartno pri Litiji
P-35	Pregled reševalnih vozil

D-24 Načrt dejavnosti ZD Litija**8.2.2. Psihosocialna pomoč**

Za potres intenzitete VIII EMS ali višje stopnje sta značilni nenadnost in silovitost. Preživeli ob takšnem potresu praviloma doživijo hud stres in potrebujejo tudi psihosocialno pomoč, za katero po potresu preživelim poskrbijo različni strokovnjaki (psihologi, socialni delavci, terapevti, duhovniki).

Psihosocialno pomoč preživelim organizira občina (Štab CZ) v sodelovanju s strokovnimi službami (Center za socialno delo Litija). V ta namen se lahko vnaprej pripravijo zgibanke prve socialne pomoči preživelim v nesreči, z napotki, kako naj si pomagajo in kje lahko dobijo strokovno pomoč, če jo potrebujejo. Zgibanke se preživelim delijo ob nesreči. Lokacija in organiziranost prve pomoči se določi glede na trenutne razmere in potrebe.

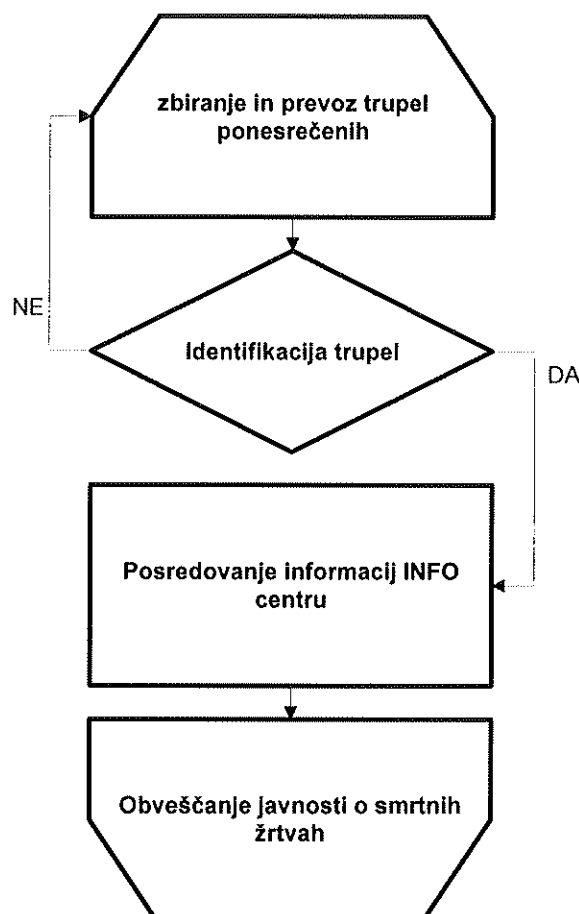
V vse programe usposabljanja pripadnikov sil za ZRP morajo biti vključene vsebine psihosocialne pomoči.

Prostovoljni reševalci, poklicni gasilci in zaposleni v centrih za obveščanje znotraj sistema varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so skladno s smernicami za psihosocialno pomoč reševalcem prav tako deležni takšne pomoči, če jo potrebujejo.

D-6 Navodilo za izvajanje psihosocialne pomoči**D-25 Načrt dejavnosti Centra za socialno delo Litija**

8.2.3. Identifikacija mrtvih

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Enote, ki rešujejo ljudi iz ruševin, naletijo tudi na mrtve. Te rešujejo enako kot žive. Če je le najmanjše upanje, da je poškodovanec živ, se mora takoj začeti z oživljanjem. Smrt mora v takih primerih obvezno ugotoviti in potrditi pooblaščen zdravnik. Če je le mogoče, je treba že na kraju, kjer so mrtvega našli, ugotoviti njegovo identiteto.

Ob potresu intenzitete VIII EMS ali višje stopnje in večjem številu mrtvih bi se poleg rednih služb, ki opravljajo identifikacijo mrtvih, aktivirala tudi enota za identifikacijo mrtvih pri Inštitutu za sodno medicino Medicinske fakultete v Ljubljani.

Občina ima v svojem prostorskem aktu predvidene dodatne lokacije za pokop velikega števila mrtvih po potresu take intenzitete.

Prevozi in pokopi umrlih se izvedejo na krajevno običajen način. Obveščanje svojcev in obveščanje javnosti o smrtnih žrtvah izvajajo policija in štab CZ občine.

8.2.4. Prva veterinarska pomoč

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Prva veterinarska pomoč v primeru potresa se izvaja na podlagi navodil, ki jih izda dežurni inšpektor UVHVVR.

Prva veterinarska pomoč ob potresu obsega:

- zbiranje podatkov o poškodovanih in poginulih živalih na prizadetem območju,
- veterinarsko oceno zdravstvene situacije,
- nujno veterinarsko pomoč poškodovanim in obolelim živalim (nujna veterinarska pomoč je poseg, s katerim se odpravi neposredna nevarnost za življenje živali),
- prisilni zakol poškodovanih živali,
- sodelovanje pri odstranjevanju živalskih trupel ter druge sanacijske ukrepe,
- poostren nadzor nad živili živalskega izvora,
- sodelovanje pri dekontaminaciji živine,
- izvajanje drugih higienskih in protiepidemijskih ukrepov,

- spremljanje epidemiološke situacije.

Naloge prve veterinarske pomoči izvajajo enote za prvo veterinarsko pomoč, delavci UVHVVR, Nacionalnega veterinarskega inštituta in veterinarji oziroma veterinarske organizacije s koncesijo. Ukrepe spremlja in po potrebi sodeluje član občinskega štaba CZ. Po potrebi sodelujejo tudi PGD. V kolikor je potrebna pomoč regije ali države, občina zaprosi za pomoč štab CZ za ljubljansko regijo.

P-29	Pregled veterinarskih organizacij Občine Šmartno pri Litiji
P-56	Pregled lokacij za pokop in sežig živalskih trupel
P-57	Število živine po vrstah v naseljih občine Šmartno pri Litiji

8.2.5. Reševanje iz ruševin

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Ljudje, ki so zasuti v ruševinah, so najpogostejše telesno poškodovani ali potrebujejo psihosocialno pomoč. Poškodbe so lahko hude in brez hitre pomoči jim mnogi kmalu podležejo. Izkušnje iz potresov pa kažejo, da tudi tisti, ki niso ranjeni, vzdržijo v ruševinah razmeroma kratek čas - dva do tri dni in le v redkih primerih dlje. Prav zato je reševanje iz ruševin pomembna in neodložljiva naloga, ki jo je treba začeti kar najhitreje. Reševanje iz ruševin mora potekati neprekinjeno, podnevi in ponoči, dokler niso rešeni vsi zasuti. Zato mora štab CZ, ki vodi reševalna dela, primerno organizirati delo reševalnih ekip.

Tehnično reševanje obsega:

- iskanje zasutih ljudi v ruševinah z geofoni in drugimi tehničnimi sredstvi oziroma s psi za iskanje v ruševinah,
- reševanje ljudi in premoženja iz ogroženih in poškodovanih objektov, ruševin ter izpod zemeljskih plazov,
- odstranjevanje ovir na cestah, urejanje zasilnih poti in prehodov ter pomoč pri popravilu komunalne infrastrukture,
- premoščanje vodnih in drugih ovir,
- rušenje in odstranjevanje objektov, ki jim grozi, da se porušijo,

- utrjevanje (odranje in podpiranje) poškodovanih objektov,
- zavarovanje prehodov in poti ob poškodovanih objektih ter odstranjevanje ruševin,
- sodelovanje pri sanaciji posledic nesreč z nevarnimi snovmi v naravnem okolju,
- sodelovanje pri graditvi sanitarno-higienskih objektov,
- urejanje lokacij za začasno nastanitev ogroženih prebivalcev,
- reševanje na vodi in iz vode.

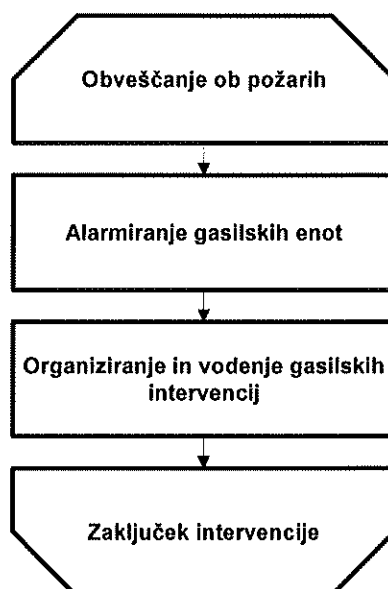
Aktivnosti vodi član štaba za tehnično reševanje, v dogovoru s poveljnikom CZ občine. Policija izvaja naloge varovanja pomembnih objektov in občasni nadzor.

Naloge zaščite in reševanja iz sheme opravlja ekipa za tehnično reševanje, pogodbeno dogovorjeno z gospodarskimi družbami Trgograd d.o.o. in Peskokop Kepa d.o.o., in sicer s sodelovanjem ter pomočjo gasilskih enot, drugih gradbenih organizacij, ki imajo ustrezno mehanizacijo, enot reševalcev z reševalnimi psi, letalske enote Policije in enot SV. V kolikor občina sama ne bi mogla zagotoviti ustreznega reševanja, se na podlagi zahteve vključi ljubljanska regija. Poveljnik CZ za ljubljansko regijo po posvetovanju s štabom, ustreznimi organi in službami, ugotovi, da ni več preživelih v ruševinah, in odloči, da se preide na odstranjevanje ruševin z gradbeno mehanizacijo.

P-3	Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč Občine Šmartno pri Litiji
P-6	Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč Občine Šmartno pri Litiji
P-7	Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za zaščito in reševanje, Občine Šmartno pri Litiji
P-10	Pregled gradbenih organizacij Občine Šmartno pri Litiji

8.2.6. Gašenje in reševanje ob požarih

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Gašenje in reševanje ob požarih ter eksplozijah obsega:

- gašenje požarov,
- reševanje ob požarih in eksplozijah,
- preprečevanje nastanka eksplozij plina in drugih eksplozivnih snovi,
- preprečevanje nastanka požarov.

Naloge izvajajo prostovoljna gasilska društva občine Šmartno pri Litiji, po potrebi se aktivirajo bližnja PGD sosednjih občin. Gasilske enote sodelujejo tudi pri izvajanju drugih nalog zaščite in reševanja, še posebej pri nujenju prve laične pomoči, reševanju iz visokih zgradb (PGD Litija, ostala PGD z obstoječo opremo), reševanju ob prometnih nesrečah (PGD Litija kot enota širšega pomena in PGD Kostreznica), pri izvajanju nalog zaščite in reševanja ob nesrečah z nevarnimi snovmi (PGD Litija kot enota širšega pomena) ter pri oskrbi s pitno in sanitarno vodo (PGD Šmartno pri Litiji in PGD Kostreznica).

P-11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine Šmartno pri Litiji
P-13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb Občine Šmartno pri Litiji
P-14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode v Občini Šmartno pri Litiji

8.2.7. Iskanje pogrešanih oseb

Štab CZ mora kar najhitreje organizirati izvidovanje prizadetega predela in naselja. Do ugotovitve, kje so pod ruševinami ljudje, je mogoče priti na več načinov: s poizvedovanjem pri preživelih prebivalcih porušene in sosednjih stavb ali pri sorodnikih zasutih, s klicanjem in prisluškovanjem, s pregledom posameznih ruševin, z uporabo geofonov ali s posebej za to dresiranimi psi.

Za iskanje pogrešanih oseb ob potresu Rdeči križ Slovenije organizira tudi enotno poizvedovalno službo.

8.2.8. Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje

Zagotavljanje osnovnih pogojev za življenje ob potresu obsega:

- nujno zdravstveno oskrbo ljudi in živali,
- nastanitev in oskrbo s pitno vodo, hrano, zdravili in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami,
- zagotavljanje razmer za osebno higieno,
- zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture,
- oskrbo z električno energijo,
- zagotavljanje nujnih prometnih povezav,
- zagotavljanje nujnih telekomunikacijskih zvez,
- zagotavljanje in zaščito nujne živinske krme.

Za izvajanje nalog na področju zagotavljanja osnovnih pogojev za življenje so zadolžene javne službe in druge organizacije s področja komunalnih dejavnosti ter poveljnik CZ občine.

Nujna zdravstvena oskrba ljudi in živali

Občina Šmartno pri Litiji

Verzija 2.0

Nujno zdravstveno oskrbo poškodovanim prebivalcem nudi Zdravstveni dom Litija v skladu z načrtom zdravstva za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč pri tem nudi ekipa PP občine Šmartno pri Litiji, predvsem pri transportu poškodovanih in nudenju prve laične pomoči.

Za oskrbo poškodovanih živali skrbi Veterinarska postaja Litija v skladu z načrtom UVHVVR za postopanje ob naravnih in drugih nesrečah. Pomoč po potrebi nudijo pripadniki enot CZ občine ter lastniki živali.

Nastanitev in oskrba s hrano, pitno vodo in drugimi osnovnimi življenjskimi potrebščinami

Nastanitev in oskrbo z osnovnimi življenjskimi potrebščinami prebivalcev, ki jih nimajo zaradi poškodovanih stanovanj oziroma bivališča, usmerja poveljnik CZ občine Šmartno pri Litiji.

Naloge izvajajo taborniki in skavti, ki so na podlagi pogodbe zadolženi za postavitve začasnih bivališč, ob sodelovanju s Centrom za socialno delo Litija. Prebivalci se po potrebi začasno nastanijo v zidane objekte, ki so ostali nepoškodovani.

Pitno vodo zagotavljajo gasilci z gasilskimi cisternami, hrana pa se pripravlja v razpoložljivih kapacitetah gostinskih obratov in šolskih kuhinjah.

Zagotavljanje delovanja nujne komunalne infrastrukture

Na potresnem območju, kjer so nastale tudi poškodbe infrastrukture, skrbijo za odpravo posledic in zagotavljanja normalnega delovanja pristojna podjetja in organizacije. Za odpravljanje poškodb in normalnega delovanja elektro omrežja skrbi Elektro Ljubljana, za javne vodovode KSP Litija d.o.o., za ceste pa CGP Novo Mesto ter Trgograd d.o.o.

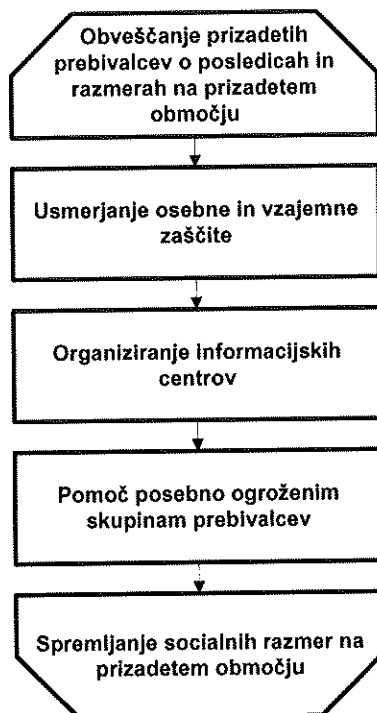
Ukrepe za normalizacijo razmer izvajajo v skladu s svojimi načrti delovanja ob naravnih in drugih nesrečah.

P-39	Pregled objektov za oskrbo z električno energijo
P-25	Pregled človekoljubnih organizacij
P-38	Pregled območij, objektov in predmetov kulturne dediščine

Občinske sile za zaščito, reševanje in pomoč odpravljajo posledice nesreč do zagotovitve osnovnih pogojev za življenje. Osnovni pogoji za življenje bodo vzpostavljeni takrat, ko bodo izpolnjeni pogoji za preklic odrejenih zaščitnih ukrepov in nalog ZRP.

9. OSEBNA IN VZAJEMNA ZAŠČITA

DIAGRAM POTEKA AKTIVNOSTI

Osebna in vzajemna zaščita obsegata vse ukrepe prebivalcev za preprečevanje in ublažitev posledic potresa za njihovo zdravje in življenje ter varnost njihovega imetja. V okviru osebne in vzajemne zaščite prebivalci izvajajo ukrepe za osebno in vzajemno zaščito, rešujejo ljudi in premoženje v družini, stanovanjski stavbi, naselju, podjetju in drugod v neposredni okolici. V okviru osebne in vzajemne zaščite lahko prebivalci opravljajo le manj zahtevne zaščitne in reševalne naloge, ne morejo pa opravljati nalog, ki zahtevajo temeljito strokovno znanje in za katere so potrebna zahtevna tehnična sredstva.

Za organizacijo, razvoj in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite skrbi občina (strokovni delavec v občinski upravi ob sodelovanju drugih služb). Pri tem imajo pomembno vlogo poverjeniki za CZ ter informacijski center, ki ga lahko ustanovi občina in v katerih se organizira in izvaja dejavnost, ki prispeva k normalizaciji razmer na prizadetem območju. Pomembno vlogo pri izvajanju osebne in vzajemne pomoči imajo tudi pristojne službe za socialno varstvo ter človekoljubne organizacije.

Občina skrbi za organiziranje, vzpodbujanje in usmerjanje osebne in vzajemne zaščite na svojem območju. Zelo pomembno je, da so prebivalci seznanjeni s postopki, ki jih morajo izvesti za zavarovanje lastnih življenj oziroma imetja. Informiranje občanov o potrebnih ukrepih ob potresu se izvaja preko lokalnih medijev (izredno občinsko glasilo, spletna stran občine, pisna obvestila gospodinjstvom preko sedežev krajevnih skupnosti) in po potrebi prek letakov ali ustnega informiranja ogroženih (predvsem preko gasilcev).

V sodelovanju z gasilci se organizirajo redne vaje evakuacije in drugih potrebnih ukrepov v šoli, vrtcu in domu starejših občanov.

Navodila in napotki za izvajanje osebne in vzajemne zaščite so objavljeni na spletni strani URSZR (www.sos112.si).

Prebivalci prostovoljci poskrbijo na svojih območjih za varovanje premoženja. Pri tem upoštevajo navodila in napotke policije. Za varovanje pomembnih objektov javnega pomena lahko občinski poveljnik CZ, po predhodnem soglasju župana, organizira posebno varnostno službo.

P-25	Pregled človekoljubnih organizacij Občine Šmartno pri Litiji
P-26	Pregled centrov za socialno delo Občine Šmartno pri Litiji
D-7	Navodilo prebivalcem za ravnanje ob nesreči
D-25	Načrt dejavnosti Centra za socialno delo Litija

10. OCENJEVANJE ŠKODE

Po potresu lahko dokaj hitro ugotovimo, kakšen je bil njegov obseg, medtem ko je odgovor na vprašanje o škodi veliko bolj kompleksen. Škode ne predstavlja samo neposredna škoda (vrednost porušenih in poškodovanih objektov, opreme in drugih stvari), temveč tudi posredna (torej škoda, ki nastane zaradi zmanjšane obsega gospodarskih dejavnosti, proizvodnje in trgovine).

Pobudo za začetek ocenjevanja škode po potresu lahko poda občina, gospodarska družba, zavod ali druga organizacija, v kateri je škoda nastala, odločitev o tem pa sprejme URSZR. URSZR določi območje, komisije in cenilce za ocenjevanje, rok za zaključek ocenjevanja ter druga vprašanja, pomembna za celovito oceno neposredne škode, skladno s predpisano metodologijo.

Organizacijo ocenjevanja bo v sodelovanju s prizadeto občino prevzela izpostava v njenih prostorih. Občina bo v sodelovanju z izpostavo sproti obveščala prebivalce na prizadetem območju o poteku ocenjevanja uporabnosti poškodovanih objektov in škode ter jim dajala napotke v zvezi s tem.

Komisija za ocenjevanje škode po potresu najprej pripravijo grobo oceno škode, ki jo podlaga za odločanje o pomoči prizadetim občinam pri zagotavljanju osnovnih pogojev za delo ter pripravo sanacijskih programov.

Za evidentiranje poškodovanih objektov je zadolžena občinska komisija za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah, ki sprejema vloge o poškodovanih objektih ter evidentira nastalo škodo. Podatke ji sporočajo lastniki in uporabniki objektov.

Poročilo o grobi oceni škode komisija preda poveljniku CZ občine, ki z oceno seznani župana občine in ReCO Ljubljana.

Oceno uporabnosti objektov za varno bivanje opravi regijska komisija, ki stopnjo poškodovanosti objektov primerno označi. Pri tem delu ji pomagajo tudi strokovnjaki gradbene stroke iz občine.

Državna in regijske komisije za oceno škode nato popišejo oziroma ocenijo škodo zaradi potresa na podlagi predpisane metodologije za ocenjevanje škode ob naravnih in drugih nesrečah. Pri tem delu jim pomagajo pristojni občinski in državni organi.

Občinska komisija se poleg dela na terenu sestaja v prostorih Občine Šmartno pri Litiji. Komisija dokumentira in popiše nastalo škodo v skladu z zakonsko določeno metodologijo.

Na podlagi ugotovitev občinske komisije za popis škode, regijska komisija za ocenjevanje škode oceni škodo, oziroma sproti podaja usmeritve pri delu občinske komisije.

P-33	Seznam članov komisije za ocenjevanje škode
D-9	Metodologija za ocenjevanje škode na objektih
D-10	Izhodiščne povprečne cene za ocenjevanje škode

11. RAZLAGA POJMOV IN KRAJŠAV

11.1. Pomen pojmov

Epicenter (nadžarišče potresa) je območje na površju Zemlje, ki leži navpično nad žariščem potresa (hipocentrom) in je zato tudi najbližje žarišču. V epicentru so učinki potresa navadno najmočnejši, z oddaljevanjem od epicentra pa intenziteta potresa slabi.

Hipocenter (žarišče potresa) je točka ali območje znotraj Zemlje, kjer se začne potresni pretrg in od koder izhajajo potresni valovi. Opisan je z geografskimi koordinatami in podatkom o globini.

Intenziteta (I) je subjektivna opisna mera za učinke potresa na ljudi, živali, predmete, zgradbe in naravo, ki fizikalno ni definirana. Odvisna je od magnitude potresa, oddaljenosti od nadžarišča, globine žarišča in lokalnih dejavnikov (lokalne geologije in topografije, medsebojnega delovanja tal in zgradb, resonance, usmerjenosti prelomnega pretrga ipd.). Je tudi najpomembnejši podatek za prebivalce, saj z njo opisujemo učinke potresa na ljudi, predmete, zgradbe in naravo. Intenziteta se meri v stopnjah intenzitetnih lestvic brezdimenzionalne veličine (MCS, MSK, EMS, MM, JMA). V Sloveniji se uporablja evropska potresna lestvica EMS-98. Intenziteta je navadno največja v nadžarišču potresa, z oddaljevanjem od nadžarišča pa postopoma slabi. Opredeljena je za omejeno območje, ne za točko, in za skupino ogroženih, ne za posameznika.

Intenzitetna (makroseizmična, potresna) lestvica je celoštevilaska, brezdimenzijska, opisna lestvica in deloma količinska mera, ki fizikalno ni definirana. Z intenzitetno lestvico skušamo ovrednotiti vpliv potresa na objekte visoke in nizke gradnje, predmete, človeka in spremembe v naravi. Trenutno v svetu uporabljajo naslednje potresne lestvice:

- Mercalli-Cancani-Siebergova potresna lestvica (MCS), ima 12 stopenj (npr. v Italiji),
- modificirana Mercallijeva lestvico (MM), ima 12 stopenj (npr. v ZDA),
- Medvedev-Sponheuer-Karnikova potresna lestvica (MSK), ima 12 stopenj (npr. v Rusiji, Indiji),
- evropska potresna lestvica (EMS), ima 12 stopenj i(v večini evropskih držav)
- japonska potresna lestvica (JMA Seismic Intensity), ima 9 stopenj (na Japonskem).

V Sloveniji se uporablja evropska potresna lestvica EMS-98.

Magnituda (M) je instrumentalno določena brezdimenzijska številska mera velikosti potresa in ocena za sproščeno energijo v njegovem žarišču. Vsak potres ima le eno vrednost magnitude (neodvisno od mesta opazovanja) in več vrednosti intenzitete (glede na opazovano naselje). Izračun magnitude temelji večinoma na zapisih različnih vrst potresnega valovanja. Magnituda nima določene zgornje vrednosti, izjemoma preseže vrednost 9. Največja izmerjena magnituda je dosegla vrednost 9,5 pri potresu v Čilu leta 1960, ocenjena magnituda najmočnejšega potresa v Sloveniji pa je 6,8 pri potresu na Idrijskem leta 1511.

Potres je tresenje tal in sevanje potresne energije (potresno valovanje), ki nastane ob nenadni sprostitvi nakopičenih tektonskih napetosti v Zemljini skorji ali zgornjem delu zemeljskega plašča. Večino potresov povzroči prelomni pretrg in zdrs tektonskih plošč, pogosto pa tudi ognjeniška in magmatska dejavnost ali druge nenadne spremembe mehanske napetosti v Zemlji.

Potresna nevarnost (angl. seismic hazard) je naravna danost za pojav potresa. Določena je verjetnostno (z verjetnostjo prekoračitve) ali deterministično.

Potresna ranljivost (angl. seismic vulnerability) je občutljivost ogroženega (ljudi, stavbe, materialne dobrine itn.) za potres. Je lastnost stavbe oziroma ogroženega (in ne lokacije) ter je obratno sorazmerna potresni odpornosti. Ranljivost lahko opišemo s pričakovano stopnjo izgub ali poškodb objektov, ki bi nastale ob potresu določene stopnje intenzitete ali pospeška tal.

Potresna ogroženost (angl. seismic risk) so pričakovane družbene in ekonomske posledice potresa. Je verjetnostni pojem in je odvisna od potresne nevarnosti, potresne ranljivosti stavb, gostote naseljenosti in časa izpostavljenosti.

Prelom je razpoka (ali sistem razpok), vzdolž katere sta v nasprotnih smereh zdrsnila kamninska bloka.

Seizmograf je občutljiva naprava za zapisovanje nihanja tal (podlage seizmografa). Zapise seizmografov uporabljamo za določitev magnitude potresa in lokacije žarišča ter za različne seizmološke analize.

Seizmologija je veda o potresih in z njimi povezanih pojavih. Tesno je povezana s fiziko Zemljine notranjosti, tektoniko in geologijo. Je del geofizike, ki spada med naravoslovne znanosti.

Škoda obsega ekonomske izgube, ocenjene po nesreči.

11.2. Razlaga okrajšav

ARSO	Agencija Republike Slovenije za okolje
CORS	Center za obveščanje Republike Slovenije
CZ	Civilna zaščita
CZ RS	Civilna zaščita Republike Slovenije
ELES	Elektro Slovenija d.o.o.
EMS	Evropska potresna lestvica
EU	Evropska Unija
GŠ SV	Generalštab Slovenske vojske
GZ	gasilska zveza
I	intenziteta potresa
M	magnituda potresa
MCS	Mercalli-Cancani-Siebergova potresna lestvica
KARITAS	mednarodna organizacija za humanitarno pomoč Rimskokatoliške cerkve
MNZ	Ministrstvo za notranje zadeve
MOP	Ministrstvo za okolje in prostor
MSK	Medvedev-Sponheuer-Karnikova potresna lestvica
NMP	Nujna medicinska pomoč
OKC PU	Operativno komunikacijski center policijske uprave
P	priloga
PGD	prostovoljno gasilsko društvo

ReCO	regijski center za obveščanje
RKB	radiološka, biološka, kemična zaščita
RKS	Rdeči križ Slovenije
RS	Republika Slovenija
STA	Slovenska tiskovna agencija
SV	Slovenska vojska
URSZR	Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje
ZA-RE	radijske zveze v sistemu zaščite in reševanja
ZD	zdravstveni dom
ZIR	zaščita in reševanje
ZRP	zaščita, reševanje in pomoč

12. SEZNAM PRILOG IN DODATKOV

12.1. Skupne priloge

- P-1 Podatki o poveljniku, namestniku poveljnika in članih štaba CZ Občine Šmartno pri Litiji
- P-2 Podatki o delavcih Občine Šmartno pri Litiji
- P-3 Pregled sil za zaščito, reševanje in pomoč Občine Šmartno pri Litiji
- P-4 Podatki o organih, službah in enotah CZ Občine Šmartno pri Litiji
- P-5 Seznam zbirališč za zaščito, reševanje in pomoč Občine Šmartno pri Litiji
- P-6 Pregled osebne in skupne opreme ter sredstev pripadnikov enot za zaščito, reševanje in pomoč Občine Šmartno pri Litiji
- P-7 Pregled javnih in drugih služb, ki opravljajo dejavnosti, pomembne za zaščito in reševanje, Občine Šmartno pri Litiji
- P-10 Pregled gradbenih organizacij Občine Šmartno pri Litiji
- P-11 Pregled gasilskih enot s podatki o poveljnikih in namestnikih poveljnikov občine Šmartno pri Litiji
- P-13 Pregled avtomobilskih lestev za gašenje in reševanje iz visokih zgradb Občine Šmartno pri Litiji
- P-14 Pregled avtomobilskih cistern za prevoz pitne vode v Občini Šmartno pri Litiji
- P-15 Podatki o odgovornih osebah, ki se jih obvešča o nesreči v Občini Šmartno pri Litiji
- P-18 Seznam medijev, ki bodo posredovali obvestilo o izvedenem alarmiranju in napotke za izvajanje zaščitnih ukrepov Občine Šmartno pri Litiji
- P-20 Pregled sprejemališč za evakuirane prebivalce Občine Šmartno pri Litiji
- P-21 Pregled objektov, kjer je možna začasna namestitev ogroženih prebivalcev in njihove zmogljivosti ter lokacije, primerne za postavitev zasilnih prebivališč Občine Šmartno pri Litiji
- P-22 Pregled organizacij, ki zagotavljajo prehrano v Občini Šmartno pri Litiji
- P-23 Pregled lokacij, načrtovanih za potrebe zaščite in reševanja v občinskih prostorskih aktih Občine Šmartno pri Litiji
- P-24 Pregled enot, služb in drugih operativnih sestavov društev in drugih nevladnih organizacij, ki sodelujejo pri reševanju v Občini Šmartno pri Litiji
- P-25 Pregled človekoljubnih organizacij Občine Šmartno pri Litiji
- P-26 Pregled centrov za socialno delo Občine Šmartno pri Litiji

- P-27 Pregled zdravstvenih domov, zdravstvenih postaj in reševalnih postaj Občine Šmartno pri Litiji
- P-29 Pregled veterinarskih organizacij Občine Šmartno pri Litiji
- P-33 Seznam članov komisije za ocenjevanje škode

12.2. Posebne priloge

- P-34 Seznam vodilnih oseb v občini
- P-35 Pregled reševalnih vozil
- P-36 Pregled začasnih odlagališč za nevarne odpadke
- P-37 Pregled dekontaminacijskih postaj
- P-38 Pregled območij, objektov in predmetov kulturne dediščine
- P-39 Pregled objektov za oskrbo z električno energijo
- P-41 Pregled policijskih postaj
- P-49 Imenik uporabnikov telefonskih zvez, radijskih postaj, pozivnikov ter elektronske pošte na področju zaščite in reševanja
- P-56 Pregled lokacij za pokop in sežig živalskih trupel
- P-57 Število živine po vrstah v naseljih občine Šmartno pri Litiji
- P-71 Proračunska sredstva in sredstva proračunske rezerve za izvajanje načrtov v tekočem letu
- P-72 Evidenčni list o vzdrževanju načrta

12.3. Skupni dodatki

- D-4 Načrt zagotavljanja zvez ob nesreči
- D-6 Navodilo za izvajanje psihosocialne pomoči
- D-7 Navodila prebivalcem za ravnanje ob nesreči
- D-8 Navodilo za obveščanje ob nesreči
- D-9 Metodologija za ocenjevanje škode na objektih
- D-10 Izhodiščne povprečne cene za ocenjevanje škode
- D-14 Vzorec odredbe o aktiviranju sil za zaščito, reševanje in pomoč
- D-15 Vzorec delovnega naloga
- D-16 Navodilo za organiziranje informacijskega centra
- D-19 Vzorec sklepa o aktiviranju načrta ZiR ob nesreči
- D-20 Vzorec sklepa o preklicu izvajanja zaščitnih ukrepov in nalog ZRP

12.4. Posebni dodatki

- D-22 Načrt dejavnosti OŠ Šmartno
- D-23 Načrt dejavnosti Doma Tisje
- D-24 Načrt dejavnosti ZD Litija
- D-25 Načrt dejavnosti Centra za socialno delo Litija
- D-105 Navodilo za izvajanje evakuacije
- D-106 Navodilo za sprejem in oskrbo ogroženih prebivalcev

Seznam slik:

Slika 1: Intenziteta (EMS-98) za uporabo v sistemu zaščite in reševanje

Slika 2: Potresna nevarnost Slovenije – projektni pospešek tal

Slika 3: Povezave dejavnosti za zmanjšanje posledic potresa

Slika 4 Potresna ogroženost slovenskih občin

Slika 5: Koncept odziva ob potresu

Slika 6: Karta lokacij državnega omrežja potresnih opazovalnic

Slika 7: Repetitorske postaje s kanali sistema ZA-RE

Slika 8: Označevanje nepremičnin

Seznam shem:

Shema 1: Aktiviranje sil in sredstev za ZRP

Shema 2. Pregled občinskih sil za zaščito reševanje in pomoč

Shema 3: Shema vodenja sistema zaščite in reševanja v občini Šmartno pri Litiji

Shema 4: Shema poteka evakuacije

Seznam preglednic:

Preglednica 1: Pregled števila stanovanj glede na starost stanovanjskih stavb

Preglednica 2: Prikaz ocene števila stanovanj po starosti oziroma po obdobjih veljave predpisov o potresno varni gradnji

Preglednica št. 3: Obveznosti nosilcev načrtovanja

Preglednica št. 4: Razvrstitev občin ljubljanske regije v razred ogroženosti ob potresu in število prebivalcev, ki živijo na območju posamezne potresne intenzitete.

Preglednica št. 5: Kratka oblika evropske potresne lestvice.

Preglednica št. 6: Klasifikacija uporabnosti objektov